БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

39-дэхи жэлээ гарана

БУРЯТ ҮНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 114 (9868) | 1962 оной майн 16, среда | Сэн 2 мүнгэн

КПСС-эй ЦК-гэй РСФСР-тэхи Бюродо,

РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведтэ

„Заокский" совхозой механизаторнуудай үүсхэл тухай

…ковско областиин Серпуховско районой «Заокский» …й механизаторнууд И. С. Жирнов, И. И. Терехов, Степанов болон В. С. Илюшин гэгшэд гараар ажал тэжээлэй ургамалнуудай баян ургаса туйлаха мү…мхидхэхэ гэһэн үүсхэл гаргаба. Тэдэнэр байгша он… эдеэтэй эдеэшэнтэжэ байһан буурсагтай кукурузын 246 гектарай га бүриһөө 450 центнер, 50 гектар са…ёклоһоо гектарай 300 центнер, 90 гектар тэжээлэй бо…жа, гектарай 200 центнер, 60 гектар дээрэһээ гекта… центнер бобын ороoһо абаха, 10 гектар тэжээлэй мор…рижа гектарай 250 центнер ургаса абаха гэһэн уял…рхойлбо.

…нэр даалгагдаһан газар дээрэһээ 250 мянган цент…жээлэй единицэһээ дээшэ гэхэ гү, али дунда зэргээр …й 6300 центнер тэжээлэй единицэ абаха гэжэ шии…лы шэнээн тэжээлээр жэлдээ дунда зэргээр 3000 ки…м һү үгэдэг 800 үнеэ тэжээжэ болохо байна. Хаха…г газарай гектар бүриһөө эды шэнээн тэжээл абаха… үнеэ жэлэй туршада тэжээжэ болохо юм.

…окский» совхозой механизаторнуудай эдэбхи үүсхэл …гай областьдо үргэнөөр дэлгэрбэ. Ургаса ехэтэй тэ… ургамалнуудые нэгэ гараар ургуулжа абаха гэһэн …с мүрысөөндэ оньһожоруулагдаһан 290 гараг зве…он бригада оролсобо.

…окский» совхозой болон Москва шадархи бусад ажа…ай механизаторнуудай абаһан уялганууд зүйлтэйшье, …жэ хүсэд боломооршье гээшэ. Нёдондо Россин Фе…ин оньһожоруулагдаһан олохон звено болон бригада… тэжээлэй ургамалнуудые тарижа, баян ургаса туйла…йна. Түрүүшүүл гектар бүриһөө тэжээлэй единицэ …абажа шадаһаншье байха юм. Зүгөөр нёдондо олон…хоз, совхозуудта ургасын бага, таряалангай хубаа… муу байһан дээрэһээ кукуруза, сахарай свёкло (мал…лхэ), ногоо, хартаабха, тэжээлэй корнеплодууд бо…сой тарилгаһаа республика дотор дунда зэргээр …й ороойдоо 1600 тэжээлэй единицэ хуряагдаһан

…ида сэнтэй тэжээл абаха гэһэн «Заокский» совхозой …заторнуудай уялга хадаа ниитын мал ажал түргөөр …жэ, оронойнгоо арад зониие эдеэ хоолой зүйлөөр хүсэд … гэһэн КПСС-эй Центральна Комитедэй уряада Моск…архи хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй һайн һайхан …болоно.

…ПСС-эй ЦК-гэй РСФСР-тэхи Бюро, Россин Федерациин …рнүүдэй Совет мүрысөө үүсхэгшэдэй үүсхэлые дэм… тэжээлэй ургамалнуудай баян ургаса, гектар бүриһөө 4500 тэжээлэй единицэһээ бага бэшэ ургаса абахын …социалис мүрысөө үргэнөөр эмхидхэхээр партиин обко… райкомууд болон райкомууд, автономно республика… Министрнүүдэй Соведүүд, крайгүйсэдкомууд, облгүй…ууд, районгүйсэдкомууд болон нютагуудай үйлэдбэриин …енинүүд уялгалагдаба.

…лхозууд, совхозуудай отделенинүүдэй бригадануудые, …оруулагдаһан звенонуудые урмашуулхын тула тус …600 түхэригэй 150 нэгэдэхи шан, 400—400 түхэригэй …рдохи шан тогтоогдобо.

…нто Кавказай, Поволжиин, Түбэй-Хара хүрьһэтэ, Ба… Сибириин, Уралай болон Зүүн Сибириин экономическа …удай бригадануудта, отделенинүүд болон звенонуудта …арһаа бага бэшэ тарилгын га бүриһөө 6500 тэжээлэй … абаа һаань, нэгэдэхи шан барюулха; 200 гектарһаа …эшэ тарилгын га бүриһөө 6000 тэжээлэй единицэ абаа … хоёрдохи шан үгэхэ.

…руун-Хойтохи, Түбэй, Волго-Вятска, Алас-Дурна зүгэй …ическа районуудта 100 гектарһаа бага бэшэ тарилгын …һөө 6000 тэжээлэй единицэ абаа һаань, нэгэдэхи шан …100 гектарһаа бага бэшэ тарилгын га бүриһөө 5500 тэ… единицэ абаа һаань, хоёрдохи шан барюулха болобо.

…игада, отделени, звенонуудай эндэ хараалагдаһанай …ургаса абахадань шан барюулхын тула тэдэндэ даал…н газарай 50 процентһээ бага бэшыень бобово ур…ууд, 10 процентһээ бага бэшыень сахарай свёкло гү, …жээлэй морковь тариха эрилтэ табигдана. Тиин тэжээ…лицын өөрынь үнэ сэн түсэбөөр хараалагдаһанһаа дээ…лха ёһогүй.

…лгар хани нүхэдтөө айлшалхаяа ошобо

…ИЯ. майн 14. (ТАСС). …и Коммунистическэ пар…тральна Комитедэй, Бол…Арадай Республикын пра…ын уряалаар советскэ …правительственнэ деле…дэр Москваһаа Софи

…э Союзай Коммунистиче…ии Центральна Комите…рхи секретарь, СССР-эй …үүдэй Соведэй Түрүүлэг…шэ нүхэр Н. С. Хрущев делегациие толгойлно.

Коммунистическэ партиин, Советскэ правительствын хүтэлбэрилэгшэд, Москвагай ажалшадай түлөөлэгшэд, СССР-эй министрнүүд, КПСС-эй Центральна Комитедэй гэшүүд, СССР-эй Верховно Соведэй депутадууд Советскэ Союзай маршалнууд болон бусад Н. С. Хрущевые, тэрээнтэй сугтаа ябаһан хүнүүдые Внуковска аэродром дээрэ халуунаар үдэшөө.

Софи городто гайхамшагта уулзалга болобо

…майн 14. ТАСС-эй тус…пондент Д. Бочаров мэ…

…эй ЦК-тэй нэгэдэхи се… СССР-эй Министрнүүдэй …үрүүлэгшэ нүхэр Н. С. …олгойлогшотой советскэ …правительственнэ деле…дэр Софи городто ха…алшалжа ерэбэ.

…ЦК-гэй нэгэдэхи секре…р Живков, НРБ-гэй Ми…дай Соведэй түрүүлэгшэ …ов, БКП-гэй ЦК-гэй по…й гэшүүд Боян Былга…ко Дамянов, Енчо Стай… Михайлов, Георгий Цан… Григоров, Станко То… БКП-гэй ЦК-гэй политбю…гэшүүндэ кандидадууд, …ЦК-гэй секретарьнууд, …арадай газар таряалан…ээй секретарь Георгий …БКП-гэй ЦК-гэй гэшүүд, … кандидадууд, Арадай …президиумэй гэшүүд, …ствын гэшүүд, болгар… барисаанай бүгэдэара…едэй, дипломатическа … түлөөлэгшэд, Арадай …офицернүүд, Болгариин, …журналистнууд хүндэтэ …адаа угтахаяа аэро…р ерээ. СССР-һээ Болга… элшэн сайд Г. А. Де… тэндэ угталсаба.

…родой, тэндэхи дүтын …ай ажалшадай хэдэн … түлөөлэгшэд аэродром …рба. Тэндэ ерэһэн хүн … баясхалантай. Хаба… баясхалангай, хани ба…улдэ тэмдэг бологшо …гүүдые барижа тэдэнэр …йна. Аэродромой бай…үр талада В. И. Лени… Димитровэй, Н. С. Хрущевой, Тодор Живковой портредүүд харагдана.

Аэродром дээрэ шэмээтэй болобо. Дүрбэн истребительнүүдээр үдэшэгдэһэн самолет аэродромой зүүн таладань бии болобо. Тэрэ самолет Болгариин ниислэл дээгүүр нэгэ тойроод, 12 час 30 минутада аэродром дээрэ бууба.

Н. С. Хрущев, делегациин гэшүүд самоледһоо гараба. Аэродром дээгүүр «Ура!» гэһэн абяан нэрьешэбэ. Альга ташалган боложо, «Хэтэ мүнхын хани барисаан!» гэһэн үгэнүүд хэлэгдэбэ.

Тодор Живковтой, Антон Юговтэй, Болгарнин бусад хүтэлбэрилэгшэдтэй Никита Сергеевич Хрущев хани ёһоор тэбэрилдэбэ. Пионернүүд совет айлшадтаа баглаа сэсэгүүдые баряа. Советскэ Союзай, Болгариин гүрэнэй гимннүүдэй аялга аэродром дээгүүр зэдэлбэ. Нацануудай салют 21 буудалгаар хэгдэбэ.

Н. С. Хрущев, Т. Живков, А. Югов гэгшэд хүндэлэлэй харуулай хажуугаар ябажа гараба.

Н. С. Хрущев, советскэ партийно-правительственна делегациин гэшүүд Т. Живков, А. Югов, Болгариин бусад хүтэлбэрилхы ажал ябуулагшад трибуна дээрэ гараба. Сугларагшадай нэрьемэ альга ташалган доро Тодор Живков үгэ хэлэбэ.

Н. С. Хрущев удаалуулан үгэ хэлээ. Нүхэр Хрущевой үгэ хэлэхые айхабтар хани халуунаар угтажа, «Хэтэ мүнхын хани барисаан!», «КПСС!» гэжэ сугларагшад хашхаралдаба.

Совет арадай түлөөлэгшэдэй аэродромһоо советскэ партийно-правительственна делегациин байха газар тээшэ ошохо бүхы замдань Болгариин ниислэлэй ажалшад халуунаар амаршалба.

ШЭНЭ, ТҮРҮҮ АРГА ҮРГЭНӨӨР ДЭМЖЭЕ

Баргажанай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой механизаторнууд үрэһэ зөөлгэдэ „СК-3" комбайн хэрэглэнэ

Замайнай залууршадай үүсхэл

4 автомашинын орондо—2 комбайн

Энэ юун гээшэб? Өөрөө ябадаг «СК-3» комбайн тоог дээрэ ерэжэ, ороoһо ашаха түхеэрэлгын дэргэдэ зогсобо. (1-дэхи зураг). Хуряалгын үе байгаа һаань, автомашинанууд дутажа, бункераа хооһолхоёо өөрөө ерэбэ гээшэ гү гэжэ һанахаар байгаа. Теэд мүнөөмнай хабар ха юм.

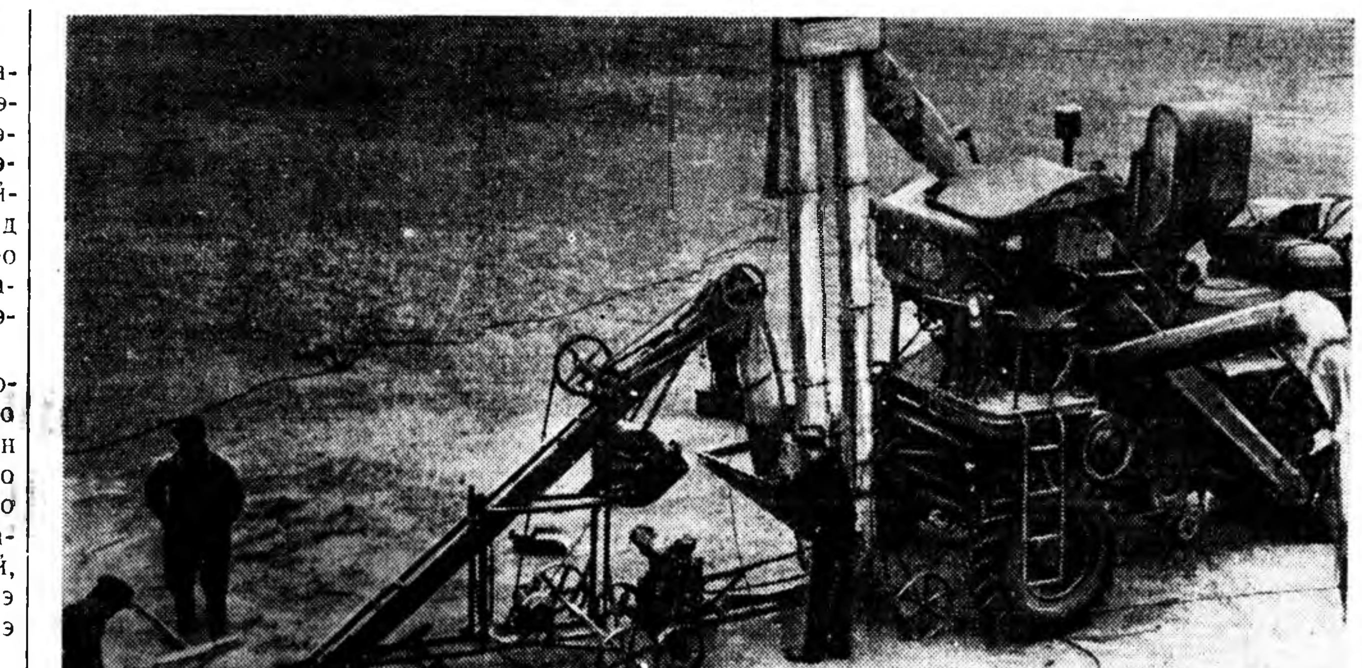
Саашань харахада зернопогрузчик хүдэлжэ, ороoһо бункер руу ашажа, хэдэхэн минута соо дүүргэбэ. Ороoһо ашаһан комбайнын тоогһоо гарахадань, хойноһоонь дахажа поли дээрэ хүрэхэдэмнай, тэрэ комбайн шнегээрээ үрэһэ хүрэнгэ сеялкэ руу юулэжэ байба. (Хоёрдохи зураг).

Жэлдээ нэгэ һара хүдэлөөд лэ миин хэбтэжэ байһан «СК-3» комбайн Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой (Баргажан) 4-дэхи отделениие эрхилэгшэ Очир Раднаевай дурадхалаар үрэһэ зөөлгэдэ хэрэглэгдэжэ байна. Энээниие хэрэглэһэнэй ашаар 4 автомашинын, 8 хүнэй хэжэ байһан ажалые оройдоол хоёр комбайнаар хоёр комбайнер хэнэ. Тэдэнэр тарилгын дүрбэн агрегадта үрэһэ зөөжэ үрдинэ. Иигэжэ колхозой механизаторнууд ажалай бүтээсэ дээшэлүүлбэ, хабарай тарилгын хүдэлмэри хурдадхаба. Кабанскын нютагай колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин управлениин инженер-механик һайшаажа, тэрэниие хаа хаанагүй хэрэглэхые дурадхаба.

Энэ комбайниие үрэһэ зөөлгэдэ хэрэглэхын тула тэрэнэй хедер болон бусад хүндэ хубинуудыень абажа орхино. Үрэһэ тээһэн комбайн час соо 25—30 километр хүрэтэр гүйдэг.

Үрэһэ зөөлгэһөө һуларһан автомашинанууд, хүдэлмэришэд наг шэбхэ шэрэлгэдэ ябана.

Н. Тимошенко.—
Фотонь авторай.

Мүнөөдэр

Хэжэнгын совхоз

шалгагдаба

ХЭЖЭНГЭ

Нёдондо Хэжэнгын совхоз 850 гектарта кукуруза таряа һэн. Тус совхоздо кукуруза ургуулха арбаад звено хүдэлһэн байгаа.

Эдэ звенонууд сооһоо 3-дахи фермын бэрхэ кукурузашан П. П. Гончаров тон оролдосотой һайнаар ажаллаһан, һүүжын кукурузын газарта ехээр шэбхэ гарһан, уһалһан байгаа. Эндэхи 52 гектартань зүб квадрадуудые гаргажа таряа һэн. Тиигээд зуруud хоорондынь газарые элдүүрилжэ, кукурузын муу бэшэ ургаса туйлаһан. 28 гектар дээрэһээнь 340 тонно һайхан силос дарагдаһан гэхэ гү, али гектар бүриин 120 центнер эшэ набша ургуулагдаһан болоно бшуу.

Энэ баримта дээрэһээ харахада Хэжэнгэдэ кукуруза ургуулжа абаха дүүрэн арга боломжын бии байһые гэршэлнэ.

Гэтэр нёдондо совхозой хүтэлбэрилэгшэдэй кукуруза ургуулгада тон хайхарамжагүйгөөр хандаһан дээрэһээнь ехэнхи газарта кукуруза ургангүй гү, али хюрууда хүлдэжэ хосороо.

Мүнөө эндэ кукуруза тарилгада хэр бэлэдхэжэ байнаб гэжэ шалгагдаба.

Оролдосотой кукурузашан П. Гончаров һүүжэдэхи кукурузын 12 гектар газараа уһалаа. 566 тонно шэбхэ тэндээ гаргаа. Шэбхэ зөөлгэ үргэлжэлһөөр. П. Гончаров, Р. Валиева, М. Гарифуллина, Х. Ахмедзянов гэгшэд тэндээ байраар ошоод, тэргэ шэрэһэн «Беларусь» тракторaар үдэрэй 20—25 тонно шэбхэ зөөжэ байнад.

Кукурузын үрэһэ болон минеральна үтэгжүүлгэ тухай һонирхоходо, кукурузашан П. Гончаров совхозой главна агроном А. Тайновта тэрэниие эрижэ хандаһан байна.

— Би мэдэнэгүйб. Үрэһэ, үтэгжүүлгэ ерэхэ юм бэшэ аал даа, юумэ балай хэлсээгүй һэн,—гээд тэрэнь харюусана.

Тиигээд мүнөө хүрэтэрөө П. Гончаровой звено кукурузын үрэһэгүй, минеральна үтэгжүүлгэгүй байһаар. Тарилгада сеялкэнь заһагдажа бэлдэгдэбэшье, узлоуловителиинь пружинагүй байна.

НЁДОНДОНОЙНГОО АЛДУУЕ ДАХИН ДАБТАНА

Эдэ кукурузашадай звено ажахын тоосоондо ороһон байна. Тэрэнэй ёһоор 100 гектар полидоо 1000 тонно шэбхэ гаргаха даабаритай гэхэ гү, али гектар бүхэнэй 10 тонно шэбхэ гаргаха түсэбтэй болоно.

Нүхэр П. Гончаров гектар бүхэндэ 30—40 тонно хүрэтэр шэбхэ гаргаха асуудал табяа. Энээн тушаа совхозой экономист Анна Галсановна Саможаповада хандахадань: «ажахын тоосооной ёһоор хараалагдаһан шэбхээ гаргагты» гээ.

Теэд нүхэр Гончаров нёдондо намартаа 12 га газарта шэбхын ехэ обоохойнуудые бэлдэһэн байгаа.

— Энэ ехэ шэбхээ поли дээрэ хуу гаргаха аргатай аад, даабариһаа үлүү шэбхээ түлөөһэгүйгөөр зөөхэ болоходоо тойрогшоод байнабди, — гэжэ нүхэр Гончаровой гайхахань буруу бэшэ.

Совхозой хүтэлбэрилэгшэд кукуруза ургуулгада шухала хэрэгтэй шэбхэ гаргалгада һаад татаһан ямар иимэ ажахын тоосоо нэбтэрүүлээб гэжэ асуухаар болоно.

Тус фермын Ород нютагай 1-дэхи бригадын Д. Махабалаевай кукурузашадай звеногой ажалаар һонирхогдоо. Энэ кукурузашан хажуудаа хүдэлхэ хүнтэй болоодүй. Нэгэ тракторист хэрэгтэй аад, тэрэнь олдоодүй.

Бригадир Дагба Нимаев кукурузашан Д. Махабалаевые трактортайнь ондоо хүдэлмэридэ саг үргэлжэ ябуулжархидаг заншалтай. Жэшээлхэдэ, майн 9-дэ Д. Махабалаевые Хасууртайһаа үбһэ асархые ябуулаа. Удаань полевой станда түлеэ зөөжэ, баһа нэгэ үдэрөө һамшаа.

Энэ мэтээр нүхэр Д. Махабалаев кукуруза тарилгадаа бэлэдхэхын орондо бригадын ондоо ажал хэжэ саг үргэлжэ һаатадаг байна.

— Ходо иигэжэ һаатажа байдаг зон гүбдэе,— гээд Д. Махабалаев гомдонгёор хөөрэнэ.

Иигэжэ ондоо ажалда һамшаһанай гэмээр кукурузын газар уһалха, шэбхэ шэрэхэ тон шухала хүдэлмэринь гэдэргэ татагдана.

Огород гэжэ газарта кукурузын 32 гектар уһанай газарай миил 8 гектарынь уһалагдаһан нэрэтэй. Хүйтэн хүндыгөөр мүнөө ерэжэ байһан ехэ уһан эндэхи кукурузын газарта хүргэгдэнгүй, ондоо тээшэнь гаргагдашоо.

Кукурузын 100 гектар газарта 3000 тонноһоо доошо бэшэ шэбхэ гаргагдаха зэргэтэй һаа, 400-гаад тонно гаргагдаа гэжэ тухайлагдана. Аршаан гэжэ 48 гектар кукурузын газарта нэгэшье тонно шэбхэ гаргагдаадүй.

Энэ звеногой машина техникээр һонирхоходо, шэбхэ тараадаг машинын шэбхэ нязалдаг шүдэнүүдые абаад, монсогор зандань шэбхээ тараана. Навесной шэнэ сеялкэ звенодоо асараа. Гэбэшье шалгажа үзэхэдэ хэмжүүрэй проволоко татаха түхеэрэлгэгүй, мүн бэшэ зарим механизмууд дутуу байба. Эдэ дутуу юумэнүүдыень мүнөөшье хүрэтэр совхозһоо асарагдаадүй.

Д. Махабалаевай кукурузын звено Даша Дамдиновай хүтэлбэрилдэг һү һаалиин ажахын тоосоондо ороһон бригадада үгтэнхэй. Д. Махабалаев звеногойнгоо хүдэлмэриин даабари ёһоор мэдэнэгүй.

Кукуруза тарилгада бэлэдхэлэй иимэ хангалтагүй байһые хаража байгаад, ажахын тоосоондо ороһон һү һаалиин гүүртын бригадир Д. Дамдинов һанаа амар, кукурузын звеногой хүдэлмэридэ хамаарханагүй, тэдэнэй ажалда ямаршье туһа хүргэнэгүй.

Гадна энэ фермын агроном Б. Батожапов, тэрэшэлэн фермые эрхилэгшэ Ц. Амагаев кукуруза ургуулха тухай һаналаа табинагүй.

Хэжэнгын совхоз нёдондонойхидоо орходоо кукуруза тарилгые 550 гектараар үргэдхэжэ, 1400 гектар тариха түсэбтэй. Эндэ кукурузашадай 13 звено хүдэлхэ юм. Поли дээрэ 20000 тонно шэбхэ гаргаха түсэбтэй һаа, һүүлэй мэдээгээр оройдоо 5424 тонно шэрэгдээд байнхай. Иигэжэ шэбхэ шэрэлгэ тон хангалтагүйгөөр ябуулагдана.

420 центнер минеральна үтэгжүүлгэ асарагдаха һаа, 290 центнер асарагданхай.

Тус совхозой хүтэлбэрилэгшэд — директор Д. Дугаров, главна агроном А. Тайнов гэгшэд кукуруза ургуулгада иимэ муугаар хандажа, нёдондонойгоо алдууе дахин дабтажа байһаниинь гайхалтай.

Шалгалтада хабаадагшад:
Ц. Тогтохоев,
хүдөө бэшэгшэ
Р. Цымпилов,
КПСС-эй Хоринн райкомой инструктор
Ж. Бадмаев,
манай корреспондент.

Тэмсэл үргэлжэлһөөр

Сэлэнгын «Улаан Оронго» колхозой гэшүүд тарилгаяа эрхим болзорто үнгэргэхын түлөө үсэд шангаар тэмсэнэ. Тэдэнэр түсэбэй ёһоор 12000 гектар шэниисэ, 600 гектар хара таряа, 650 гектар ячмень тарижа дүүргээ. Шэниисэ гол түлэб хэрээһэлүүлэн, нарин зуруудтайгаар тарилганхай. Энэ жэлдэ тарилгын шанарай түлөө ехэ оролдолго гаргагдана. Эрхим шанартай шэниисэ гектарта 2 центнер, тарилгын шанарта хүргэгдөөгүй үрэһэн гектарай 2,2 центнер хүрэтэр таригдана. Тус колхоз үрэһэ абахын тула 31 гектар горох тариба. Энэ пропашной ургамал Нарһата Толгой гэжэ нютагай һайнаар элдүүрилэгдэһэн, шииг нойто ехэтэй, үрэжэлтэй хүрьһэндэ таригданхай. Дүй дүршэлтэй механизатор Доржи Батуевай даадаг агрегадаархин горохые сэбэрээр, ямаршье холисогүй, хэрээһэлүүлэн тарижа шадаа.

Оронго нютагай огородой бригадын гэшүүд теплицэдэ ургуулһан түрүүшынгээ 60 центнер үгэрсэ Улан-Удэ хотын дэлгүүртэ абаашаа.

Р. Балданов,
манай корр.

Оролдосотойгоор хүдэлнэ

Хабарай тарилгые богонихон саг соо дүүргэхын түлөө Түнхэнэй «Восточные Саяны» колхозой 1-дэхи отделениин ажахын тоосоондо ороһон тракторно-таряан ажалай бригада (бригадирынь Б. Ж. Бухаев) хэзээ хэзээнэйхиһээ эмхи гуримтайгаар ажаллажа байна. Бригадын механизаторнууд тарилгада ороһон үдэрһөө хойшо трактор, машинануудаа һаатуулангүй, бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглана. Табан үдэрэй туршада эндэхи хоёр агрегадынь 650 гектарта шэниисэ таряа.

Бригадын механизаторнуудай дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ И. Бодеевэй агрегат илажа, дамжуулгын улаан туг абаа. И. Бодеев, Ю. Ангархаев хоёр халаанайнгаа даабариие 150 процент хүрэтэр дүүргэнэ, мүн сеялкэшэд С. Ардуев, П. Обоев, Д. Гыргенов гэгшэд магтаалтай һайнаар ажалланад. Мүнөө жэлдэ энэ бригадынхид 906 гектар шэниисэ хэрээһэлүүлэн тариха зорилготой. **С. Ардуев.**

Советскэ Партийно-правительственна делегациин Болгари ошоод байһан тухай

СОФИ, майн 14. (ТАСС). Н. С. Хрущев толгойлогшотой советскэ партийно-правительственна делегаци мүнөөдэр БКП-гэй ЦК ошобо. Тэндэ БКП-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Т. Живковтой, ЦК-гэй хүтэлбэрилхы бусад ажал ябуулагшадтай советскэ делегациин гэшүүд хани халуунаар уулзаба. Хоёр оронуудай партийно-правительственна делегацинуудай хоорондо хэлсээнүүд эхилбэ.

СОФИ, майн 14. (ТАСС). Советскэ партийно-правительственна делегаци Георги Димитровэй мавзолейдэ, фашизмда эсэргүү тэмсэлдэ унаһан хүнүүдэй аха дүүгэй хүүртэ, Советскэ Армиин хүшөөдэ мүнөөдэр үдын хойно сэсэгүүдые табиба.

Австриин арадта зорюулагдаһан хани еһоной амаршалга

Бэеэ даанхай, демократическа Австриин һэргээгдэһэн тухай гүрэнэй договорой баталагдаһаар долоон жэл үнгэрһэнэй ойтой дашарамдуулан, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев Австриин республикын федеральна канцлер Альфонс Горбах гэгшэдэ, Австриин арад зондо хани ёһоной амаршалга эльгээбэ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Л. И. Брежнев федеральна президент Адольф Шерфдэ, Австриин арадта амаршалгын телеграмма эльгээгээ.

СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко Австриин республикын гадаадын хэрэгүүдэй федеральна министр Бруно Крейский гэгшэдэ амаршалгын телеграмма эльгээһэн байна.

(ТАСС).

Худалдаа наймаанай советскэ-кубинскэ харилсаанууд тухай

МОСКВА, майн 14. (ТАСС). Худалдаа наймаанай Кубинска правительственна делегациин, худалдаа наймаанай советскэ делегациин хоорондо хэлсээнүүд амжалтатайгаар үнгэргэгдэбэ. Тиигэжэ 1962 ондо Кубада совет эд товарнуудые абаашаха тушаа нэмэлтэ протоколдо гар табигдаба.

ОРОЛДОСОТО ҺУРАЛСАЛАЙ АША

Кабанскын совхозой Степной дворец тосхондохи кружогой дүй дүршэлһөө

☆☆ ☆

Жэшээ абамаар

Степной дворец тосхон. Һургуулиин директорэй таһалгын сонхонууд үдэшэ оройшог яларжа байба.—Эндэ суглаа зүблөөн болоо ха гү?,—гээд сугтаа ябаһан нэгэ багшаһаа асуухада:

—Мүнөөдэр суглаан үгы бэзэ. Алексей Анфиногенович кружогойнгоо хэшээлдэ бэлдэжэ һуугаал ёһотой. Даабаридаа ехэл харюусалгатайгаар хандадаг хүн. Үдэртөө ном уншаха сүлөө хаанаһаа болохоб. Директорэй хүдэлмэри мэдээжэ ха юм даа. Тэрээнһээ гадна, һургуулидаа түүхэ, географи заадаг байха,—гэбэ.

Тиигэжэ ярилдаһаар кабинедтэнь ороходомнай, томо томо томуудые, КПСС-эй XXII съездын документнүүдые урдуураа дэлгэнхэй, айхабтар шуналтайгаар уншажа һууба. Дамбагар зузаан тетрадьтаа

Отделениин бухгалтер **И. П. Астраханцев.**

юушьеб тэмдэглэнэ. Партиин райкомдо хэлэһэнэйнь ёһоор, нүхэр Горин материалаа хэды һайн мэдэхэншье һаа, хэшээл үнгэргэхөөр онохоһоо урид һайса бэлдэдэг заншалтай.

Алексей Анфиногенович 1943 онһоо хойшо—хори шахуу жэлэй туршада—пропагандистын хүндэтэ даабари дүүргэжэ ябана. Түрүүшээр Тарбагатайн, Прибайкалиин аймагуудта, 1958 онһоо Кабанскда районой партиина һургуули, КПСС-эй түүхын, политэкономиин кружогууд, семинарнуудые хүтэлбэрилнэ. Коммунис хүмүүжүүлгын семинар урзанда һургуулиингаа дэргэдэ эмхидхээд, программаяа нёдондо гол түлэб дүүргэһэн юм. Мүнөө жэл Кабанскын совхозой 1-хи отделениин (Степной дворец тосхоной) дэргэдэхи кружогые даагаад, КПСС-эй XXII съездын материалнуудые коммунистнууд болон партиинабэшэ эдэбхитэдтэ шудалуулжа байнхай.

—Манай кружогто 13 коммунистнууд һурадаг юм. Олонхинь совхозой үйлэдбэридэ ажалладаг. Хэшээлнүүдээ бултыень шахуу ажал болон ажабайдалтаяа холбожо үнгэргэдэгбди.

Бүрүүшан Бочалгин Андрей Андреевич, гахайшан Коршунов Егор Никитович, барилгашан Суворов Иван Яковлевич, хүдэлмэришэн Попов Константин Иванович, фермые даагша Поплевин Петр Гордеевич, ветеринар Лапин Василий Михеевич гэгшэд илангаяа һурахадаа оролдосотой, хүдэлхэдөө бэрхэ гэлсүүлдэг юм. Өөһэдтэйнь ярилдаха, ажалыень харахадаа үнэншэхэл байхат. Үглөө үдэшэ ээлжээтэ хэшээлнай болохо. Зохидоор тушаалдажа ерэбэлта,—гээд эндэхи партиина эхин организациин секретарь хөөрэбэ.

Нүхэр Горин үлүү үгэгүй, даруу залан зантай, даамгай сүлхэ хүн хаш. Хүтэлбэрилдэг кружогойнь хүдэлмэри, заадаг онол арга тухайдань асуухада, ямар хүнүүдэй һурадаг, хэды темэ гараһан, һуралсалаа ажабайдалтай хайшан гэжэ холбодог тухайда тодо һонороор харюусаад, өөр тухайдаа олон юумэ хэлэхэ дуратай бэшэл хэбэртэй.

Һаяын хэшээлнүүдэйнгээ нэгэн дээрэ партиин ЦК-гэй мартын Пленумэй шиидхэбэринүүд тухай хөөрэлдөөд, бүхы һалбаринуудаа ажахын тоосоондо оруулха, таряалангай талмайн хубааралгые хубилгажа, үрэ шэмэ багатай элдэб ногоонуудай орондо кукуруза, бобы, горох таридаг болохо гээд, партиина организациин, отделениин хүдэлмэришэдэй урда асуудал табиһан байгаа. Хамтын суглаанай шиидхэһэнэй ёһоор бүхы мал, шубуун ажал, тракторно-таряан ажалай бригадань апрелиин нэгэнһээ ажахын тоосоондо ороо.

МТФ-е даагша П. Г. Поплевин, тракторно-таряан ажалай бригадын бригадир И. Е. Стулев, ахалагша моришон П. И. Шадрин гурбанай хөөрэлдэхые шагнахада, ажахын тоосоной нүлөөн үзэгдэжэ захалһанинь элирнэ.

—Таряан ажалай бригадынхид үсэгэлдэр 30 мори абахаар захиһан аад, хори хүрэхэгүйе хэрэглээт. Танһаа боложо, арба үлүүтэй морид минии байба. Энэнэй түлөө хэн харюусаха юм?—гээд моридые даадаг Петр Иннокентьевич шангарба.

—Захиһан лэ хадаа харюусаха болоо бэзэбди. Шэнэдэгдээл гээшэ,—гээд бригадир нүхэр Стулев гэмшэнгеэр зүбшөөнэ.

Малшад, механизаторнууд, бусад хүдэлмэришэд болон мэргэжэлтэдэй ярилдааһаа тобшолходо, кружогой ээлжээтэ хэшээлэй болохоһоо хэдэн хоног урид тэрээндээ бэлдэхэ тухай һанаата болодог, газетэ, журналнуудһаа хэрэглэмээр материалнуудые бэдэрдэг янзатай. Апрелиин 11-нэй хэшээлынь «Дайн ба эб найрамдал тухай асуудал—мүнөө сагай гол асуудал» гэһэн темээр болохо байба.

Ном, саарһа бариһан, һугабшалһан хүнүүд үдэшын боро хараанаар отделениин конторо тээшэ субаба. Ерэгшэдые дансада тэмдэглэжэ һууһан нүхэр 20 час болохоһоо урдахануур:

—Хоёр хүдэлмэришэднай Кабанск ошонхой, управляющи баһал ерээгүй. Хэшээлээ эхилхэдэмнай болохо,—гээд элидхэбэ.

Таһалга соо шэбэнэлдээшье һаа дуулдахаар... Кружогойхид барандаа пропагандист тээшээ хандан, хэлэһэн үгэ бүхэниинь хадуужа абахаар зэһэшэһэн хэбэртэй һуунад.

Нүхэр Горин энэ хэшээл дээрэ үзэхэ темынгээ гол удхые тобшохоноор дабтан һануулаад, Советскэ Союзай эб найрамдалта гадаадын политика тухай, дэлхэй дээрэхи хүсэнэй хубааралгын эрид хубилһан, дайн байлдаа зайсуулха бодото арга боломжын бии болоһон тухай, США удамаршатай империалис гүрэнүүдэй дай жүрөөдэдэг дээрэһээнь хододоо һэрэмжэтэй байха, оронойнгоо хүсые бүхы талаарнь хүгжөөн бэхижүүлхэ тухай хөөрэлдэхэ болонобди. Хэн хэлэхэб? гэбэ.

Иван Прокопьевич Астраханцев (бухгалтер) темэдэ хамаатай олон ном дэбтэр уншаһан байгаал ха. Теэд тэрэнэй хамаг асуудалнуудаар дан олон юумэ хэлэхээр забдахадань пропагандист халта ажаглалта хэжэ, гол асуудалаар хэлүүлбэ.

Удаалуулан Петр Гордеевич Поплевин (фермые даагша) Совет гүрэнэй анхан тогтоһонһоо хойшо эб найрамдалта политика сэхэ шууд баримталан бэелүүлжэ байдаг тухай тобшохон аад, тодоор хөөрэбэ. Тэрэшэлэн К. И. Попов (малшан), И. Я. Суворов (барилгашан), Е. Н. Коршунов, Е. Л. Суворова (гахайшад) болон бусад үгэ абаад, эб найрамдал хүсэгшэдэй улам олон, бүри хүсэтэй боложо байһан тухай, тиигэбэшье шатаһан зартагайн унтарха дээрээ дүрд гээд һүнэдэгтэл империалис хархисуудай хоро шараа бусалан аашалжа байһан тухай, хэрбээ дайн үүдхэгдээ һаа—хүн түрэлтэндэ али тухай ехэ аюул һүйдхэл ушаруулжа болохо тухай хэлэхэдэнь, тэндэ һуугшадай шэг шарайууртай шэрүүн болоод, үшөө һайнаар ажаллажа, гүрэнэйнгөө баялигые арьбадхаха, хүсэ шадалыень бүри шангадхалсаха гэһэн шэн зориг шэнэ охитойгоор бадарна. Энэншье ойлгосотой. Совет хүн бүхэн иигэжэл бододог, нимээр лэ хандадаг ха юм!

Алексей Анфиногеновичын онол аргын онсо талануудай нэгэн юуб гэхэдэ: өөрөө ута удаан лекци уншадаггүй, харин урид дурдагдаһан асуудалнуудаар һурагшадтаа өөһэдтэнь бэлдүүлхэ, өөһэдтэнь хэлүүлхэ гэжэ оролдодог. Тэдэнь эртээнһээ бэлдэжэ ерээд, ойлгоһон мэдэһэнээ хэлэдэг гуримтай. Тиигэһэнэй ашаар һурагшад хөөрэлдөөндэ бултадаа, эдэбхитэйгээр хабаададаг, хэшээлынь һонирхолтойгоор үнгэрдэг, үрэ ехэтэй байдаг. Хэн нэгэнэй буруугаар гү, али дутуу хэлээ һаань,

Отделениин ветеринар **В. М. Лапин.**

хамтын хүсөөр заһадаг, хэшээлэй түгэсхэлдэ тодо һонорхон тобшолол хээд дүүргэдэг байна.

Энэ кружогто һурадаг түрүү гахайшан, коммунистка Екатерина Леонтьевна Суворова иигэжэ хөөрэнэ:

—Би олон кружогто ябаад үзөө хүм. Теэд сэхынь хэлэхэдэ, энэнэй урда тээ хэдэхэн темэ дээрэ ухарилдаһаар сагаа барагша һэмди. Алексей Анфиногенович энэ жэлдэ кружогыемнай ондоохоноор лэ хүтэлөө гээшэ. Хэлэхыень шагнахада урматай агша, толгой соош ябталаад үгэжэ байһандал, эли тодоор ойлгогдодог. Бодото ажабайдалтай холбожо байгаад хөөрэхэдэнь, бүриньe һонин болодог. Би эрдэмтэй хүн бэшэб. Тиигэбэшье кружогто һураһанайхяа олон юумэ ойлгооб.

Эдэнэр мүнөө жэлэйнгээ һуралсалай программые майн эхеэр дүүргээ.

Пропагандистын ба кружогойхидой үүсхэлээр ажахын тоосоото мал ажалай бригада нютагай 8 жэлэй һургуули хоёр хоорондоо коммунис хани харилсаанай договор баталжа, коммунис ёһоор харилсан туһалалсадаг болохо бэлэдхэл хэжэ байнхай.

—Энэмнай КПСС-эй XXII съездын түүхэтэ документнүүдые шудалһанай үрэ дүн болоно,—гээд пропагандист А. А. Горин омогорхолтойгоор тэмдэглэбэ.

Р. БИМБАЕВ,

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: пропагандист А. А. Горин хэшээл үнгэргэжэ байна. А. МАНТАЕВАЙ

ҮГЭДӨӨ ХҮРЭХЭБДИ

Бидэ, коммунистнууд, энэ жэлдэ илангаяа ехэ үрэтэйгөөр һураабди. Партиингаа съездын шиидхэбэринүүд болон шэнэ Программые өөһэдынгөө ажал, байдалтай холбон шудалһанай үндэһөөр политическэ эрдэм болбосоролоо улам дээшэлүүлхэһээ гадна, ажахыгаа эршэмтэйгээр хүгжөөхэ хэдэ хэдэн хэмжээнүүдые хараалаад, бэелүүлжэ байнхайбди. Эндэхи малшад мүнөө урда урдынхиһаа оролдосотой габшагайгаар ажалладаг болоо. Жэшээлэн хэлэбэл, һаалишад Антонида Владимировна, Ксения Дмитриевна Суворованар үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 1850 литр һү һааха даабаряа үлүүлэн дүүргэжэ, совхоз, аймаг соогоо суурхаа һэн. Энэ жэлдэ бүри ехэ һү һаахын түлөө оролдожо байнад. Тэрэшэлэн тугалшад Т. Поплевина, Н. Капустина, М. Бочалкина болон бусад нэгэшье түл гарзалуулангүй, өөдэргэ һайнаар үдхэжэ байдаг. Малшаднай мяха, һү, үндэгэ гүрэндэ тушааха нэгэдэхи кварталайнгаа түсэб дүүргээд, мүн хоёрдохиинхиие үлүүлхээр зоригжонхой, хамсыгаа шамажа хам оронхой.

В. ЛАПИН,
отделениин ветеринар.

Кружогойхидой дурадхалаар...

Хэдэн хэшээл дээрээ партиин ЦК-гэй мартын Пленумэй тогтоолнууд тухай хөөрэлдөөбди. Эндэ һурадаг коммунистнуудай дурадхалаар мал ажалай бригадануудта партийна 3 группа тогтоогдоод, соёл сурталай, эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулжа байна. Малшад, таряан ажалайхиднай бултадаа мүнөө ажахын тоосоондо ороод, шэнэ ёһоор ажаллажа захалаа. 18 һаалишад 255 үнеэ даагаад һаана. Хашараг, гунжад түрэжэ, һаамхай үнеэдэймнай тоо 330-да хүрэхэ юм. 275 түл абажа, тугалшадта тушаахаар хараалагдана.

Нёдондо дунда жэшээгээр үнеэн бүриин 1850 литр һү һааха түсэбөө олонхи һаалишаднай дүүргээ һэн. Энэ жэлдэ үнеэн бүриин 2000 литрһээ доошо бэшые һааха зорилго табинхайбди. Манай фермэ малдайнгаа тэжээлые (7100 центнер үбһэ, 3,5 мянган тонно силос) өөһэдын хүсөөр бэлэдхэхэ юм.

Иигээд байхадаа мяха, һү, тоһо, үндэгэ урдынхиһаа һураггүй ехээр абажа, коммунизм байгуулгын жасада хубитаяа оруулалсахаар зоригжонхойбди.

П. ПОПЛЕВИН,
Отделениин мал ажалай фермын ахалагша.

Малшан К. И. Попов, мал ажалай фермые даагша П. Г. Поплевин гэгшэд хэшээлэй үедэ.

~БИДЭНЭЙ~ ХУБИТА

КПСС-эй XXII съе
материалнуудтай танил
байхадаа, коммуни
илалта хангалсахын ту
хэзээ хэзээнэйхиһээ ү
эршэмтэйгээр ажаллаха
һэн хүсэл эрмэлзэл сэд
бодолыемнай эзэлбэ.

гэхэдэ, бидэнэр мэтын
миллион хүнүүдэй үнэ
хэ, үрэ түгэс ажалаар
коммунис общество бай
лагдажа амжаха
бшуу.

Тиимэһээ манай от
ниин гахайшад, шубу
апрелиин 1-һээ тусгаа
гада болоод, ажахын
соондо оронхой. Түрүү
шан нүхэр Суворова
да хэлэгдэһэн хадань,
дахинаа дабтаха
Өөрынгөө хэдэг хүдэл
тухай тобшохоноор хэл
энэ жэлдэ 700 порш
тэжээжэ тушааха даа
тайб. Хоёр һаратай зу
гануудые абаад, тэ
бордожо байнаб. Тус
риинь шэгнүүрые үдэр
граммаар нэмээлгэхэ,
гээлтэгүйгөөр томо бо
гэжэ оролдогдоно.

Мүн манай бригады
буушад (зоотехник А.
Максимова ахалагш
нугаһатай 25 мянган
дальбараа инкуба
асараад, өөдэргэ һ
дэгжээжэ байна. Эдэ
нөө жэлдэ 70 мянга
бараа тэжээжэ туша
сэбтэй юм.

Е. КОРШУ
коммунист, гах

Гахайшан **Е. Л. Суворова.**

Бүри жудхэмжэтэй болоо

— Ажахын тоосоондо ороһоной ашаар бригадымнай гэшүүдэй ханамжа, жүдхэмжэ хараа байса дээшэлээ. Хахалагдаһан, бормойлогдоһон, таригдаһан гектарай тоогоор бэшэ, харин хурягдаһан ургасын хэмжээнһээ дулдыдажа салин түлөөһэ абаха байһан тула газараа минарлан элдүүрилхэ, агротехниизэ, наринаар сахиха гэжэ оролдодог болобо. Энэ жэлдэ манай бригада 1487 гектарта (тэрэнэй 610 га шэниисэ, 260 га ячмень, 125 га горох, 10 га бобы, 60 га хартаабха гэхэ мэтэ) тариха, мүн 254 гектар шэнэ газар элдүүрилхэ даабаритай.

Тарилгынгаа хүдэлмэри дүүргэхэ дүхэжэ байгдана,—гэжэ отделениин тракторно-таряан ажалай бригадын ахалагша, кружогой һурагша И. СТУЛЕВ ярина.

ҺАЙНААР ҺУРАХА, АЖАЛДАА АМЖАЛТА ТУЙЛАХА

Манай партийна организаци коммунистнууд болон хүдэлмэришэдые марксизм-ленинизмын үзэл сурталаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ үдэр бүриин анхарал хандуулна. Энэ һургаал гүнзэгыгөөр шудалха, партиин табиһан зорилгонуудые бэелүүлхэ ябадал партийна организациин, коммунист бүхэнэй үүргэ харюусалга дээшэлүүлнэ, эдэбхи үүсхэлыень бадаруулна. Эдэ бүгэдые хараада абажа, найман жэлэй һургуулиин багшанарай һураха семинар, мүн КПСС-эй түүхэ шудалха кружок отделениимнай парторганизациин дэргэдэ эмхидхэгдээ һэн.

Тус кружогто 14 коммунис—совхозой хүдэлмэришэд һурадаг. Эдэнэрэй олонхинь юрэнхы эрдэмээр багашаг, үсэгэлдэрэй колхозниигууд болобошье, ажал хүдэлмэриин талаар ехэ дүй дүршэлтэй, бултадаа шахуу Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хабаадажа, халуун шулуу долёоһон хүнүүд юм.

Һуралсалай жэлэй эхилхэһээ хойшо 17 хэшээл үнгэргэгдэбэ. Эдэнэй гурбандань КПСС-эй түүхэ үзөө һэмди.

КПСС-эй XXII съездын болоожо байхада эндэхи коммунистнууд бүхы совет арадтаяа хамта хуралдаанай материалнуудтай танилсаһан байгаа. Тиигэбэшье КПСС-эй ЦК-гэй тоосоон, партиин Программа, Устав болон бусад документнүүдые шудалхын тулада кружок эмхидхэхэ гэжэ шиидхэгдээ һэн.

Кружогойнгоо хэшээлые юрын хөөрэлдөөн мэтээр үнгэргэдэг гуримтайб. Энээндэм бүхы һурагшад хабаададаг. Һурагша бүхэн хэлсэгдэжэ байһан асуудалаар һанамжа болдомжоёо хэлэдэг юм. Жэшээнь, «Коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулха гээшэ партиин, совет арадай гол экономическа зорилго» гэһэн темые оролтын үгөөр эхилээб. Тэрээн соогоо темын гол удхые хэлэжэ үгөөд, энэ асуудалаар юу мэдэжэ абахабибди гэжэ харуулагдаа. Һурагшадай хэлэһэнэй удаа тобшолол хээд, тодорхой тайлбари үгтэдэг. Иигэжэ түрүүшынгээ асуудал тайлбарилһанай удаа коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулха хэрэгтэ бидэнэр ямар хубита нэмэри оруулжа шадахабибди гэһэн хоёрдохи асуудал табигдаба. Эгээл эндэ совхозой коммунист бүхэнэй ажал хэрэгэй бүхы талань харагдаа. Энээнһээ уламжалан, совхозоо саашадань хүгжөөхэ тухай, хүдэлмэридэхи дутагдалнууд тушаа, шиидхэгдэхээр болоһон асуудалнууд табигдаа. Иигэжэ дэлгэрэнгы хөөрэлдөөн болошодог байба. Энэ хэшээл дээрээ үнгэрэгшэ жэлэй дүнгүүд гаргагдаад, мүнөө жэлэй уялга, зорилгонууд тухай ярилдаан болоо. Тиигэһэнэй ашаар кружогой хүдэлмэри отделениин ажалда туһална.

1962 ондо эндэхи отделени 1750 центнер мяха абажа, гүрэндэ худалдаха уялгатай. 350 центнерынь гахайн, 800 центнерынь нугаһанай мяхан байха. Энээниие бэелүүлхын тулада толгой бүриин 2 килограмм татадаг 70000 нугаһа тэжээжэ, гүрэндэ худалдаха зорилго табигданхай. Үнеэн бүриһөө 2000 литр һү һаахаар шиидэнхэй. Кружогто һурадаг Е. Суворова бодо гахай бүриһөө 15, залуу гахайһаа 7 поршоонхо абаха уялгатай хүдэлжэ байдаг. Гахайшан Е. Н. Коршунов 700 гахай шахаха уялга абаа.

Эдэнэр уялгаяа амжалтатайгаар бэелүүлнэ. 1962 оной түрүүшын квартал соо гүрэндэ мяха худалдаха уялгаяа дүүргэжэ, 300 центнер тушаагаа. Эдэ түрүүшүүл кружогой хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг.

Коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулха гээшэмнай ажал хүдэлмэреэ үргэлжэ дээрэнь оньһожоруулха, олон янзын машина түхеэрэлгэнүүдые бии болгохо, бүхы һалбаринуудаа автомадаар зэбсэгжүүлхэ, электрын элшэ хүсэ хэрэглэхэ гэһэн удхатай бшуу. Энэ зорилгын бэелүүлэгдэжэ эхилһэниинь Степной дворец тосхоной байдал дээрэһээ харагдана гээд һурагша бүхэн өөһэдын бригада, фермын жэшээгээр баримталха гэжэ оролдодог байна.

Хэдэхэн жэлэй урда тээ электрын гэрэл ба элшэ отделениин зарим ажалда хэрэглэгдэдэг, хүдэлмэришэдэй ажаһуудалай зарим хэрэглэмжэ хангадаг байһан һаа, харин мүнөө бүхы үйлэдбэри—газар таряалангай, мал ажалай бүхы һалбаринуудай оньһожоруулагдажа байна гэжэ кружогто һурагша К. Е. Поплевин хэлэбэ. Таряанай тоог, тээрмэ, хүүзэнсэ, үнеэ һаалга, уһа луури гэхэ мэтэ оньһожоруулагданхай. Мүн шубуунай фермэдэхи зарим ажал оньһон аргаар хэгдэдэг болоо.

Машинаар үнеэ һаахада ажалай бүтээсэ эли бодо дээшэлнэ, һаалишадай хүдэлмэри хүнгэрнэ. Эндэ үнеэ һаадаг 3 агрегат тодхогдоо.

Хүнүүдые али али талаһаань болбосоронги болгохо тухай ярилдаха зуураа, гансал эрдэм һургуули дээшэлүүлхэ тухай бэшэ, элүүр энхэ бэетэй, дүрбэн тэгшэ шадабаритай байхаар хүмүүжүүлхэ тухай хөөрэлдөөн болоо. Энээнтэй дашарамдуулан, кружогто һурадаг И. Я. Суворов, К. Е. Поплевин, К. И. Попов гэгшэд Степной дворец һууринда найман жэлэй һургуулиин шэнэ байшан бариха, һургуулиин хүдэлмэри һайжаруулха, һуралсал ажал хоёрой холбоо барисаа улам батадхаха тухай шухала асуудал табиһан байна. Һургуулимнай совхоздо хүдэлхэ мэргэжэлтэй хүдэлмэришэдые бэлдэдэг газар болохо ёһотой.

Отделениие эрхилэгшэ Н. Ф. Суворов олохон һурагшадай үрэ ехэтэй ажал хэдэг тухайдань кружогойхидто хөөрэжэ үгөө. Һурагшад Ф. Суворова, Антонова, А. Суранова болон бусад 1961 ондо 12 мянган нугаһа тэжээһэн юм. Эдэнэй олонхинь туд бүридөө 1600 грамм татаһан байгаа. 5 мянгаад нугаһан фермэдэ үлөөгдөө һэн. Эгээл иигэжэ ажаллаһанай ашаар шэнэ шэнжэтэй хүнүүд хүмүүжэнэ бшуу.

Коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулхатаяа хамта со
ниитын коммунис хар
нуудые хүгжөөнэ. Кру
һурагшад бултадаа
арадай дружинын гэшүү
Эдэнэй олониинь агита
болонхой, ниитын
эдэбхитэйгээр хабаада
хэд П. Поплевин, В.
И. Суворов, А. Ревин
бусад КПСС-эй XXII с
материалнуудтай хүд
шэдые танилсуулна.
бүхэнэй һүлээр круж
хүдэлжэ байдаг газарта
рэлдөө үнгэргэдэг зан
болонхой.

Отделениин партийна
низациин олон комму
(21 хүн) үйлэдбэриин
нуудта хүдэлжэ байдаг
ажалда 6, таряан аж
һургуулида 4 коммунис
дэлмэрилнэ. Эдэнэрнай
жок, семинарта һура
гадна, оролдосотой һай
лаараа коммунизмын м
ально-техническэ үндэһэ
байгуулгада хубита н
оруулжа, бусадта жэшэ
руулан ябадаг хүнүүд

А. ГОР
Кабанскын совхозой
отделенидэхи кру
хүтэлбэри

ҺУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

39-дэхи жэлээ гарана

БУРЯТ ҮНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 115 (9869) | 1962 оной май 17, четверг | Сэн 2 мүнгэн

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

...литическэ хүдэлмэри һайнаар ябуулхада..

...й үедэ Саянанай совхоз ...тэды амжалта туйлаа. ...он болзорой туршада ...балгаяа 1,7 дахин, һү— ...ин ехэ болгоо. Энэ жэ... ...дэхи кварталда ам... ...айгаар хүдэлөө.

...най совхозой партий... ...фсоюзай, комсомолой ...цинуудай ябуулһан ...олитическэ, хүмүү... ...н хүдэлмэриин аша ...н.

...зой парторганизациин ...ектив 47 агитатор... ...бүридэнхэй. Тэдэнэ... ...хинь дээдэ һургуули... ...шанар, хүдөө ажахын ...лтэд, ажахын хүтэл... ...шэд юм. Партком ...нуудайнгаа дүй дүр... ...адабари, мэргэжэлыень ...үлхэ талаар ходо ан... харан оролдожо байдаг. Тиимэ зорилгоор агитаторнуудай саг үргэлжын семинар хүдэлнэ. Тусхай түсэбэй ёһоор агитаторнууд семинарта сугларжа лекци, элидхэлнүүдые шагнадаг, ажал хүдэлмэриингөө дүй дүршэл халан абалсадаг.

КПСС-эй ЦК-гэй мартын Пленумэй һүүлээр, тэрэнэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдые хүн бүхэндэ ойлгуулжа үгэхын түлөө совхозой партийна организаци ехэ хүдэлмэри хэжэ байна. Ажахын бүхы участогуудаар агитаторнууд ябажа, хөөрэлдөө, уншалгануудые үнгэргэнэ. Пленумэй материалнуудые совхозой, отделени, фермэ, гүүртэ, отарануудай ажабайдал, уялга зорилгонуудтай нягта холбоотойгоор тайлбарилна.

Ажалшадай дунда ябуулагдажа байгаа ниитэ-политическэ, ойлгууламжын хүдэлмэридэ совхозой 1-хи отделениие даагша Ц. Д. Бильгаев, зэветмэргэжэлтэд Б. Дармахее... А. Бутуханов, В. Сагано... Н. Шагдуров, В. Хальба... эдэбхитэйгээр хабаадаү... Жэмһэгэй дунда һургуул... багшанар, тэндэхи партор... низациин секретарь нүхэр И... Бартаев түрүүтэй, ажалша... дунда ехэхэн хүмүүжүүлг... хүдэлмэри ябуулна. Багшана... агитаторнууд Б. Н. Цыден... Д. Г. Замбалов, С. И. Рамг... лова, П. Г. Харлова гэгш... малшадай тон хүндэтэй ай... шад болонхой.

Хабарай тарилгын эхилһэ... хүдэлмэришэдэй дунда ехэх... политическэ хүдэлмэри ябу... лагдана. Агитаторнуудай х... сөөр полиин станууд һайна... түхеэрэгдэн гоёогдоо, соци... лис мүрысөөн эмхидхэгдээ, х... до хөөрэлдөө, уншалга үнгэ... гэгдэнэ.

Г. Балдуев.

„Ерэгты эндэ, ...ниие дуулахаяа"

...созоймнай хоёрдохи ...ксно бригадын агит... ...тив 16 агитатортай юм. ...ор бүхэндэ арба-арбан ...айл, фермэ, отара, гүүр... ...даалгагдажа үгтэнхэй. ...агдаһан участогуудаа... ...дэнэр ходо ябажа, хөө... ..., уншалга үнгэргэжэ ... Агитаторнуудай үүс... ...олдолгоор гүүртэ, ота... ...аар улаан булангууд ...жэ һонин зураг, пла... ...диаграмма, лозунгнуу... ...шэмэглэн гоёогдоо.

...эргшэ жэлэй ноябрь ... бригадымнай клубай ...һаг соо саг үргэлжын ...кт нээгдээ һэн. Тэрэ... ...агшаар залуу комму... Семён Дашидабаевич ...ов баталагдаа. Нүхэр ...ов партийна харюусал... ...даабаридаа бүхы хүсэ ...а зорюулжа, агитпунк... ... хүдэлмэри ехэ һай... ...ябуулжа байна. Мүнөө ...агитпункт ниитэ-полити... ...хүмүүжүүлгын хүдэлмэ... ...һотой гуламта болон... ...Ерэгты эндэ, һониние ...лаяа» гэжэ ажалшад бэе ...ридаг юм.

...һониинь тосхоноймнай ...ад агитпунктдаа суг... ... элидхэл, хөөрэлдөө ...даг, һонин ном, шэнэ ... журналнуудые унша... ...аг саг болоод лэ агит... ... агитаторнуудай се... ...үнгэргэгдэнэ. Агитпунк... ...хүдэлмэридэ агитатор... ... И. Айдаева, Е. А. Ха... Р. Г. Дамбаева болон ...лангаяа эдэбхитэйгээр ...на.

...жэл манай бригадын ...адуу малай тоо тол... ...лошоруулха, тэрэнэй ...эмэ дээшэлүүлхэ та... ...лээд амжалта туйлаа. ...манай агитаторнуудай ...эриин үрэ дүн гэхэдэ ...болохогүй.

Д. Бальжанов,
...Закаменай «Дружба» ...зой 2-дохи бригадын агитколлективые хүтэлбэрилэгшэ.

Гүнзэгыгөөр тай.

Һаяхан Культурын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой хоёрдохи Пленум болобо. КПСС-эй XXII съездын материалнуудые, мүн партиин ЦК-гэй мартын Пленумэй шиидхэбэринүүдые Закаменай соёл гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй үргэн ниитэ зоной дунда хэр зэргэ тайлбарилжа байһан тухай асуудал хэлсэгдээ. Энээн тушаа аймгүйсэдкомой культурын таһагые даагша нүхэр Стальдармаев элидхэһэн байна.

Һүүлэй үедэ аймагай соёл гэгээрэлэй эмхи зургаанууд ажал хүдэлмэреэ нилээд һайжаруулаа, харуулан ойлгуулха агитаци үргэнөөр эмхидхээ. Культурын байшан, хүдөөгэй клуб болон библиотекэнүүдтэ гоё һайханаар шэмэглэгдэһэн үряа лозунгнууд, диаграмма, плакадууд олон. Жэшээлхэдэ, Дүтүлүүрэ... Үлэгшэнэй клубуудта, Сан... гын Культурын байшанда «Ма... най туйлаха зорилго», «КПСС... эй XXII съездын шиидх... бэринүүдые бэелүүлхын т... лөө», «1962 ондо юунэй түлө... тэмсэнэбибди» гэһэн гарша... гуудтай һони һонин дэбтэр... нүүд эмхидхэгдэнхэй. Арада... театр, уран һайханай бүлгэ... мүүд хүдөөгэй ажалшадтай... холбоо барисаагаа улам шан... гадхана, үе үе болоод лэ һо... нирхолтой зүжэг, хатар наа... да, концерт табидаг болонхой.

Аймагай киношод бараг дүн... гүүдтэй. Үнгэрһэн кварталайн... гаа түсэб 104,8 процент дүүр... гэжэ, республика дотороо тү... рүү һууринуудай нэгые эзэл... һэн байна. Гэбэшье дутуу дун... данууд мүн лэ бии. Соёл сур... талай зарим хүдэлмэрилэгшэд...

Аэрофлодой зунай хүдэлмэриин гурим

МОСКВА, май 12. (ТАСС). Агаарай дотоодын харгы замда зунай хүдэлмэриин гурим май 15-һаа бэелүүлэгдэжэ эхилхэнь. Түргэн ябадаг, олон һууритай реактивна, турбовинтовой самолёдууд хорин ондоо газар тээшэ түрүүшынхеэ ниидэжэ эхилхэ юм. «АН-10» түхэлэй самолёт Кишиневһоо, Ленинград, Сочи, Минеральные Воды гэдэг городуудта хүнүүдые абаашаха байна. Тбилиси Одесса хоёрой хоорондо «ТУ-104» түхэлэй самолет, Ашхабад Куйбышев хоёрой хоорондо «ИЛ-18» түхэлэй самолёт ябадаг болохонь.

Нэгэ доро 170 хүнүүдые һуулгадаг агаарай асари томо онгосо — «ТУ-114» түхэлэй самолёт түрүүшээр үдэр бүри Москваһаа Хабаровск хүрэтэр хоёр дахин, июниин нэгэнһээ үдэртөө гурба дахин ниидэхэнь.

Самолёдоор Кавказай, Крымэй курортнуудта ошоходо бүрил һайн болохо. Үдэр бүхэндэ Москваһаа арбан долоон самолёт Сочи хүрэтэр ниидэжэ байха. Оронознай жаран найман ехэ городуудһаа Сочиин аэропорт хүрэтэр хүн зон ниидэжэ ерэдэг болохонь. Энэнь үнгэрэгшэ зунайхиһаа нэгэ хахад дахин олошорһон болоно. Ниислэл Москваһаа үдэр бүри зургаан самолёт Симферополь ниидэжэ ошохо. Дуратай байгаа һаа, хүн зон Симферопольһоо вертолёдоор Ялта ошохо аргатай.

Түбэй газетэнүүдэй матрицануудые самолёдууд түрүүшынхеэ Целиноград, Симферополь, Казань, Шэтэ городуудта абаашажа эхилхэ юм.

Карл Марксын, Фридрих Энгельсын Москвадахи музей. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: музейдэ ерэгшэд С. Алешинэй «Карл Маркс» гэжэ скульптурые хаража байна.

„БУРЯТ ҮНЭНДЭ" БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

Тахяа зэмэтэй гү, али...?

...гаршагтай статья манай газетын апрелиин 13-най номерто ... һэн.

...ын совхозой (Хори) Хүлхисөөндэхи шубуунай фермын ажал ...й байна гэжэ статья соо тэмдэглэгдэһэн байгаа.

...совхозой паркомой секретарь нүхэр Гармажапов иигэжэ мэ...

...үлхисөөн нютагта байгаа шубуунай фермэ дээрэхи дутагдал... ...гадхахын тула совхозой диренциин зүгһөө зохистой хэмжээ... ...гдаа.

УРГАСА ХАРУУҺАЛНА

ФРУНЗЕ. Киргизиин газар таряалан дээрэ анха түрүүн таригдаһан горох, бобы, сои һайнаар ургажа эхилээ. Полеводууд тарилгынгаа хойноһоо харууһалжа оробо.

...ЦК-гэй мартын Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө

...АЛНУУДАА УСАДХАЖА, ТАРИЛГАЯА ТҮРГЭДХЭЕ!

☆ ☆ ☆

Хуушан Хүрьбэдэхи дүрбэдэхи отделениин кукурузашан Гашан Цыренович Бадмацыреновтэй амар мэндэеэ андалдажа, ажал хэрэг тушаань һонирхобобди. Гашан Цыренович Онохойн совхозой эгээл бэрхэ кукурузашан, эсэхэ сусахые мэдэнгүй хүдэлжэ ябадаг. Нёдондо тарилгын талмайһаа гектар бүриһөөнь дунда зэргээр 106 центнер ургаса, тиихэдэнь 15 гектарһаа га бүриһөөнь 500—500 центнер хуряажа абаһан байгаа. Тиигэжэ 3000 шахуу тонно кукурузын силос даража абаһан.

1962 ондо нүхэр Бадмацыреновэй звено 200 гектарта кукуруза тарихань. Үндэр баян ургаса абахын түлөө энэ звено (5 хүнһөө бүридэһэн) намарһаа хойшо мүнөө болотор та-

ХҮДЭЛМЭРИИН УРДА ТЭЭ

һалгаряагүй хүдэлһэн, 2700 тонно наг шэбхэ нёдондо багашагаар үтэгжүүлһэн газарнуудтаа зөөжэ гаргаад, мүнөө тэрэнээ поли дээгүүрээ нэгэ жэгдээр сүм тарааһан байха юм. Жэшээнь, һүндэлгын 30 гектар талмайтай участогто 600 тонно шэбхэ гаргагдаа бшуу. Тиихэдэнь эгээ мүнөө намар хубхытэр хахалжархиһан 80 гектар паар үһалагданхай, 40 га участогто минеральна үтэгжүүлгэ (суперфосфадаар) хэгдэбэ. Гадна тарималай ургажа байха үедэ минеральна үтэгжүүлгэ хэхэ, адаг 130 га газар үһалха аргатай.

Сэхэ руунь хэлэхэдэ нүхэр Бадмацыреновэй звено кукурузын тарилгада хэзээшье бэлэн, трактор, үрэһэ һуулгаха сеялкэ болон бусад хэрэгсэлнүүдээ бэлдэжэ, гүйсэдхүүлжэ байһан үетэй.

Кукуруза тарихынгаа забһарта нүхэр Бадмацыреновэй звено 5 гектарта бобы, 15 гектарта сахарай свёкло тарижа туршаха гэһэн тон һайшаамаар үүсхэл гаргаа.

Тиихэдэнь хоёрдохи отделениин нүхэд Мартынов Иванов хоёрой звенонууд дунда зэргын бэлэдхэлтэй гэжэ тооломоор. Шэнэ Хүрьбэдэ хүдэлдэг Георгий Мартыновай звено 1.040 тонно шэбхэ поли дээрээ зөөһэн, 110-аад гектар газар үһа...ад, хахалжа орохоёо байна. Һүү... хэм...дэрнүүдтэ ... ...ты!» ...

...һаа бүридэһэн шэбхэ шэрэдэг отряд бии болгогдонхой, Гашан Бадмацыреновэйдэ шэбхэ шэрэжэ дууһуутай байна. Үглөө мүнөө нүхэр Сафиуллинай звенодо ябуулагдахань, тэндэ 800 тонно, һүүлээрнь Цыдендоржиевай звенодо адаг мянган тонно хониной шэбхэ тарилгын эхилтэр нэгэ хэдэн үдэр соо шэрэхэбди гээд главна агроном ехэ бэлээр зүгаалба. Теэд хаража үзэхэ болоо бэзэбди. Хэрбээ тэды шэнээншье шэбхэ үтэгжүүлгэ болоо һаа, яһалал туһа хүргэжэ болохо һэн.

Үрэһэ һуулгаха сагай газаа орообошье, кукурузын участогууд элдүүрилэгдээгүй (Бадмацыреновэй звеногойхиһоо бусад), бэлэн болгогдоогүй байһаар. Ушарынь юуб гэхэдэ, звенонуудта даалгагдаһан тракторнууд жолоошодтоёо тарая хаялгын хүдэлмэридэ мүнөө болотороо хабаадуулагдаһан зандаа.

Үшөө нэгэ дутагдалынь юуб гэхэдэ, өөрынгөө ажахы дээрэ мэргэжэл шадабаритай кукурузашантай байгаад, тэрэнэйнгээ дүй дүршэлые бултанай хэрэг болгохын хойноһоо һанаашалаагүйнь тон гэмшэлтэй. Нүхэр Мартыновһаа бусадынь долоон хоногой һуралсал Улан-Удэ хотодо гараһан байна. Гэбэшье кукурузашадай һуралсалые энээгээр хизаарлаһаниинь харамтай. Урда жэлнүүдтэ «полиин дангиные» хэдышье дахин тариһан мүртөө ашатай үрэтэй дүн туйлаагүй байһан туладаа энэ шухала асуудалда онсо анхарал хандуулха зэргэтэй байгаа бшуу.

Заиграйн аймагай хүтэлбэрилхы зургаануудай үүсхэлээр май 15-най үдэр Онохойн совхозой дэргэдэ аймагай 3 совхозой кукурузашадай нэгэ үдэрэй семинар болобо.

Тус семинарта хабаадагшад энэ совхозой главна агроном нүхэр Передерниннэй Заиграйн аймагтахи сагай уларилай эрхэ байдалда тааруулан кукуруза ургуулха агротехникэ тухай хөөрөө һонирхон шагнаба. Тэрэнэй удаа мүн энэ совхозой главна инженер нүхэр Медведев кукуруза һуулгадаг сеялкые зүбөөр ашаглаха, тэрэниие тааруулан табиха заабаринуудые тодо һонорээр кукурузашадта ойлгуулжа үгэбэ.

Хөөрэлдөөнэй дүүрэмсээр нүхэр Мартыновай тарилгын участогта бүхэөөрэн ... мэргэжэлтэдэй хүба... ... үрэһэ һуулг...

...энэ са... данса соо нюугдаһан бэшэг бүхэн, мүр бүхэн хашхаралдана. Энэ саарһан данса соохи бэшэгүүдһээ абтаһан зарим хэһэгүүд иимэ байна.

—Зэдын аймагай «Дружба» колхозой ахалагша хонишон Бадмаевай отарада 450 хониноо 126 хурьган абтанхай. Отарымнай олонхи эхэ хонид һубайранхай гэжэ Бадмаев баталан хэлэнэ. Хонинойнь байраһаа хэдыхэн метр газарта һолоомоор хушажа нюугаатай үнэһэн олдоо. Тэрэ үнэһэн соонь хахад хухадынь шаташаһан найман хурьгадай һэе байба. Гарзада ороһон хэды хурьгадые хонишод хониной байрын хушалта дээрэ нюугаа. Үхэһэн хурьган тоосоото мэдээнүүд соо харуулагдадаггүй байна. Отарада хэды хурьгад гараһан бэ, тэдэнэй хэдынь гарзалааб, гарзалһан хурьгадые нюухын зорилгоор хэдынь һалгагдааб гэжэ тодорхойлжо шадагдабагүй.

Онохойн совхозой хонишон Афанасьев 72 хурьгадай түрэһэниие, гарзалһаниие нюугаа.

—«Пограничный» совхоз. Хурьгадай олоороо гарзалһаниие нюухын зорилгоор хонишон Баннов 200 хурьганай һэе нюугаа...

Бурядай колхоз, совхозуудта ажал хүдэлмэридөө хэтэрхэй ээзн бусаар хандаһан тухай эдэ дансануудай бии болоһон түүхыень тэмдэглэмээр.

Нэгэдэхи кварталай хүдэлмэриин дүнгүүдээр КПСС-эй Хориин райкомой секретарь П. Э. Ренчинов партиин областной комитедэй бюро дээрэ тоосоһон юм.

—Маанадта 105 мянган эхэ хонид бии. 3 һарын туршада 75 мянга тухай хурьгадые абаабди. Тэдэнэй 6 мянганиинь гарзалшоо. Үшөө 10 мянга тухайе абахабди... Үлэнхэй эхэ

—Ғүбай байһандань би этигэнэгүйб. 20 процент! Энэмнай халха болоно гээшэ. Иимэ халха хэжэ, ажахын хүтэлбэрилэгшэд гарзада ороһон хурьгадые нюуна. Ажахынуудта тохёолдоһон эрхэ байдалые та мууса мэдэнэт. Иимэ баталамжа хэхэ хүсэд һайн үндэһэ баримтанууд обкомой секретарьта тиихэдэ бии байгаа. «Худалаар» мэдээнүүд олон ажахынуудһаа ороо гээд тухайлагдаһан байгаа. Энэ гэмтэ харгыда ороһон хүнүүд тоосоо үгэхэдөө буруу мэдээнүүдые хүргэдэг, дүнгүүдые дээшэлүүлдэг гээшэ aаб даа. Харин Бурядта тад һөөргөө, «дутуу мэдээнүүдые» үгэдэг байна бшуу. Абтаһан хурьгадайнгаа заримыень нюужа, түлжүүлэгдэһэн хурьгадай процентые һүүлдэ зохилдуулан тааруулха зорилго табигдадаг. Энэ хохидолто хэрэгэй бодото дээрээ хэды шэнээн хэмжээтэй байһыень хэншье һайса мэдээгүй. Аймагуудта Улан-Удэһөө «шалгагшадые» яаралтайгаар эльгээхэ гэжэ шиидхэгдээ һэн. Хонин ажал тухай ажахынуудһаа абтаһан бүхы мэдээнүүд худалаар бэшэ аа гү гэжэ тухайлагдаһан юм...

«1962 оной нэгэдэхи кварталда 800 мянган хурьгадые абая!» гэһэн эли тодо лозунгуряануудые «Правда Бурятии», «Бурят үнэн» газетэнүүд үнгэрэгшэ жэлэй августда гаргаһан байна. Республикын хони үсхэбэрилдэг ажахынуудай даб дээрэ тухайлан гаргаһан арга боломжонууд иимэ байгаа. Харин һүүлдэшэг бүхы муу, һайн баримтануудые эсэслэн тааруулжа гаргаһанай һүүлээр «700 мянган хурьгадые абахын түлөө тэмсэхэ» гээд газетэнүүд уряалжа ороо һэн. Тиигэжэ эхэ хонин бүриһөө хурьга абаха гэжэ уряалагдаһан байна. Зүгөөр үнгэрэгшэ жэлдэ Бурядта 339 мян-

...уд тэр ... дүүрэжэ, «хурьгад абтаа» гэһэн хүсэнэгтэнь ойролцоо 485 мянган хурьган абтаа гэжэ бэшэгдэһэн байба. Тэдэнэй 38 мянганиинь тус үеын турша соо гарзалһан байха юм. Партиин обкомшье, Бурядай АССР-эй Министрнүүдэй Соведшье эдэ мэдээнүүдэй зүб байһанда үнэмшэдэггүй байшоо. Нютагуудта хэгдэхэ шалгалтанууд юу харуулагшааб гэжэ хүлеэжэ һуугаа.

Отарануудта ошожо ерэһэн партиин обкомой түлөөлэгшэдэй тобшололнууд тиимэ һанаа амаруулхаар бэшэ байба. Хурьгадай гарзалалгын эли болохогүйн тулада түлэйнгөө заримыень нюудаг ушар бии байгаа. Нүгөө талаһаань хаража үзэхэдэ, эхэ хонидойнь нилээд олоороо һубайрдаг байһаниинь арсашагүй баримта болоно. Жэшээлхэдэ, Заиграйн аймагай ажахынуудта 8 мянга гаран, Баргажанай аймагта —11 мянга гаран, Зэдын аймагта—20 мянга шахуу эхэ хонин һубайраа.

Түлэй гарзалһанда орходоо бага эрилтэ малай һубайрһанай түлөө хэдэг ушар республика дотор заншал болошонхой. Тиимэһээ хайхарамжагүй хүдэлмэрилэгшэд малнай һубайраа гэжэ харуулаад, түлэй гарзалһые нюухые оролдодог. Малые искусственна аргаар үрэжүүлгэдэ хайша хэрэгээр хандаһан мэргэжэлтэд харюусалгада хабаадуулагдаха зэргэтэй байгаа. Жэшээлхэдэ, «Октябрьский» совхоз багаарнь тооложо үзэбэл, мянга шахуу центнер хониной мяха, 80 центнер ноһо дутуу абаха байна. Энээнэй түлөө малые искусственнаар үрэжүүлхэ Зэдын гүрэнэй станциин главна зоотехник Труднев сэхэ харюусалгатай байна. Совхоздо 23 мянган эхэ хони станциин хүдэлмэрилэгшэд искусствен-

...доол 13-ниинь зуун эхэ хонин бүриһөө зуун, зууһаа дээшэ хурьга абаһан байна. Бурядай хонишодой мүрысөөе мүнөө жэлдэ толгойлһон «Удинский» совхоздо гансахан лэ хонишон —Б. Н. Цыденов уялгаяа дүүргээ.

Нёдондо жэлдэ ажахынуудта 79 мянган хурьган гарзалһан байгаа. Мүнөө жэлэй дүрбэн һарын турша соо энэ тоо 59 мянга болоод байна. Үдэр ерэхэ тудам республикын хонин ажал нёдондонойнгоо хэм хэмжээндэ дүтэрхы болоһол ябана. Һайн түсэбүүд болон хараануудые бэелүүлхын тулада ёһотойл эмхидхэлэй хүдэлмэри хэгдээгүй. Шэнэ органууд — нютагуудай үйлэдбэриин управленинүүд хонин ажал эрхилдэгые һайнаар хүтэлбэрилжэ ороо гэжэ мэдэхээр бэшэ байна.

...Тусгаар тэмдэглэлэй хэгдээгүй, юрын данса. Тэндэнь яаралтай хэмжээ абахаар баримтанууд болон тоонууд суглуулагданхай. Тэдэниие прокурорто дамжуулан үгэбэл яаха байгааб... Яаба хээбэшье, эдэ документнүүдтэй обкомой секретарьнууд болон бюрогой гэшүүд хамагай түрүүндэ танилсаха ёһотой байгаа. Отарануудые наринаар шалгаһанай һүүлээр үнгэрһэн һарын турша соо тэдэнэй хэниинщье элидхэлэй бэшэгүүдые хараха заб олоогүй байһаниинь ехэ гайхалтай.

А. ГОРБАТОВ.
(манай корр).
(«Советская Россия» газетын май 13-най номерһоо абтаба).

Улан-Удэ.

☆ ☆

Агроном, Бурядай хүдөө ажахын институдай доцент К. ЗЛОБИНА хөөрэнэ

САХАРАЙ СВЁКЛО ЯМАР ГАЗАРТА ТАРИХАБ

Газарые шанартайгаар элдүүрилээд, наг шэбхэ болон минеральна үтэгжүүлгэ тараагаад, агротехническэ заабаринуудые наринаар сахижа, тарилга хээ хада манай Бурядай эрхэ байдалда гектар бүриһөө 100 бэшэ, харин 200—250 центнер сахарай свёкло ургуулжа болохо. Тиимэһээ ажахынууд свёкло тарихадаа нэн түрүүн үрэжэлтэй, үһалагдадаг газар шэлэн олохо ёһотой. Намаглиг гү, али хужартай газарта сахарай свёкло ургадаггүй юм.

Энээнтэй хамта иимэ дурадхал оруулагдахаар. Заиграйн, Хориин, Сэлэнгын, Тарбагатайн, мүн бусадшье хура бороо багаар ородог аймагуудай үһалагдадаг газарта свёкло таригдаха ёһотой. Тиихэдэ Түнхэнэй, Кабанскын, Прибайкалиин аймагуудта үһалагдадагшьегүй һаа, үрэжэлтэй һайн газарта тарибал тааража ургаха байна.

Энэ ургамалые имагтал паар дээрэ тарихада, мүн бобово ургамал, кукуруза тариһан газарта тарихада таатай. Энэ ушарта хара шоройтой, хүрьһэлиг газар шэлэн абаха шухала. Свёкло бүри ехээр таридаг колхоз, совхозууд тусгаар севооборотой, тэндээ сахарай свёкло, шэниисэ, бобово ургамалнуудые һэлгэн тарилсажа байхада болохоор.

Сахарай свёклын таригдаха газарые намар эртэ, гүнзэгыгөөр хахалхада һайн. Газарайнь нюрууе «КПВ-4» культиватораар гү, али ВБ-4,2 түхэлэй борнойгоор борнойлходо болоно. Тиигээд полинуудта нэгшээгдэһэн наг шэбхэ (гектар бүридэ 25—30 тонно) зөөгдэжэ гаргагдаха, хабар үһалхынгаа урда тээ тэрэнь тараагдана. Тиигээд үһалһан хойноо газараа гүнзэгыгөөр хахална. Тарилгын урдахана бүхы полинууд хүндэ катогуудаар жэгдэлэн дарагдаха болоно.

10 үдэртэ дүүргэбэ

Мухаршэбэрэй «Знамя Ленина» колхозой Барай, Харгааһатын, Галтайн бригаданууд һаяхан хамтадхагдан бүридүүлэгдэжэ, ехэхэн отделени болгогдоһон байна. Отделениие эрхилэгшэ нүхэр Дамба Цыренович Цыдыпов түрүүтэй бригадирнууд хабарай эртын тарилгын хүдэлмэриие шууд хүтэлбэрилжэ, ехэхэн шамдуулба. Томодхогдоһон энэ отделениин механизатор-

түлэб хэрээһэлүүлэгдэн хэгдэһэн байха юм.

Агрегадай ахалагша сеялкэшэд Дамба Нимаев, Нимацырен Цыреторов, Зүгдэр Ширапов, трактористнар Дондок Дымбрылов, Бимба Санжиев, Владимир Фунуся, Шагдар Дашинимаев болон бусадай агрегат суудхэдээ 80 гектар хүрэтэр тарижа, энэ хүдэлмэри дээрэ шалгарба.

Эртын тарилгые богони болзорто дүүрэһэн...

ОРОЛДОСОТО hУРАГ

Кабанскын совхозой Степной дворец тосхон

Жэшээ абамаар

Степной дворец тосхон. hургуулиин директорэй таhалгын сонхонууд үдэшэ оройшог яларжа байба.—Эндэ суглаа зүблөөн болоо ха гү?,—гээд суугтаа ябаhан нэгэ багшаhаа асуухада:

—Мүнөөдэр суглаан үгы бэзэ. Алексей Анфиногенович кружогойнгоо хэшээлдэ бэлдэжэ hуугаал ёhотой. Даабаридаа ехэл харюусалгатайгаар хандадаг хүн. Үдэртөө ном уншаха сүлөө хаанаhаа болохоб. Директорэй хүдэлмэри мэдээжэ ха юм даа. Тэрээнhээ гадна, hургуулидаа түүхэ, географи заадаг байха,—гэбэ.

Тиигэжэ ярилдаhаар кабинедтэнь ороходомнай, томо томо томуудые, КПСС-эй XXII съездын документнүүдые урдуураа дэлгэнхэй, айхабтар шуналтайгаар уншажа hууба. Дамбагар зузаан тетрадьтаа

Отделениин бухгалтер **И. П. Астраханцев.**

юушьеб тэмдэглэнэ. Партиин райкомдо хэлэhэнэйнь ёhоор, нүхэр Горин материалаа хэды hайн мэдэхэшье hаа, хэшээл үнгэргэхөөр онохоhоо урид hайса бэлдэдэг заншалтай.

Алексей Анфиногенович 1943 онhоо хойшо—хори шахуу жэлэй туршада—пропагандистын хүндэтэ даабари дүүргэжэ ябана. Түрүүшээр Тарбагатайн, Прибайкалиин аймагуудта, 1958 онhоо Кабанскда районно партийна hургуули, КПСС-эй түүхын, политэкономиин кружогууд, семинарнуудые хүтэлбэрилнэ. Коммунис хүмүүжүүлгын семинар урзанда hургуулиингаа дэргэдэ эмхидхээд, программаяа нёдондо гол түлэб дүүргэhэн юм. Мүнөө жэл Кабанскын совхозой 1-хи отделениин (Степной дворец тосхоной) дэргэдэхи кружогые даагаад, КПСС-эй XXII съездын материалнуудые коммунистнууд болон партийна бэшэ эдэбхитэдтэ шудалуулхыень совхозой үйлэдбэридэ ажалладаг. Хэшээлнүүдээ бултыень шахуу ажал болон ажабайдалтаяа холбожо үнгэргэдэгбди.

Буруушан Бочалгин Андрей Андреевич, гахайшан Коршунов Егор Никитович, барилгашан Суворов Иван Яковлевич, хүдэлмэришэн Попов Константин Иванович, фермые даагша Поплевин Петр Гордеевич, ветеринар Лапин Василий Михеевич гэгшэд илангаяа hурахадаа оролдосотой, хүдэлхэдөө бэрхэ гэлсүүлдэг юм. Өөhэдтэйнь ярилдаха, ажалыень харахадаа үнэншэхэл байхат. Үглөө үдэшэ ээлжээтэ хэшээлнай болохо. Зохидоор тушаалдажа ерэбэлта,—гээд эндэхи партийна эхин организациин секретарь хөөрэбэ.

Нүхэр Горин үлүү үгэгүй, даруу залан зантай, даамгай сүлхэ хүн хаш. Хүтэлбэрилдэг кружогойнь хүдэлмэри, заадаг онол арга тухайдань асуухада, ямар хүнүүдэй hурадаг, хэды темэ гараhан, hуралсалаа ажабайдалтай хайшан гэжэ холбодог тухайда тодо hонороор харюусаад, өөр тухайдаа олон юумэ хэлэхэ дуратай бэшэл хэбэртэй.

hаяын хэшээлнүүдэйнгээ нэгэн дээрэ партиин ЦК-гэй мартын Пленумэй шиидхэбэринүүд тухай хөөрэлдөөд, бүхы hалбаринуудаа ажахын тоосоондо оруулха, тарялангай талмайн хубааралгые хубилгажа, үрэ шэмэ багатай элдэб ногоонуудай орондо кукуруза, бобы, горох таридаг болохо гээд, партийна организациин, отделениин хүдэлмэришэдэй урда асуудал табиhан байгаа. Хамтын суглаанай шиидхэhэнэй ёhоор бүхы мал, шубуун ажал, тракторно-таряан ажалай бригадань апрелиин нэгэнhээ ажахын тоосоондо ороо.

МТФ-е даагша П. Г. Поплевин, тракторно-таряан ажалай бригадын бригадир И. Е. Ступлев, ахалагша моришон П. И. Шадрин гурбанай хөөрэлдэхые шагнахада, ажахын тоосооной нүлөөн үзэгдэжэ захалhаниинь элирнэ.

—Таряан ажалай бригадынхид үсэгэлдэр 30 мори абахаар захиhан аад, хори хүрэхэгүйе хэрэглээт. Танhаа боложо, арба үлүүтэй морид мини байба. Энэнэй түлөө хэн харюусаха юм?—гээд моридые даадаг Петр Иннокентьевич шангарба.

—Захиhан лэ хадаа харюусаха болоо бэзэбди. Шэнэдэгдээл гээшэ,—гээд бригадир нүхэр Ступлев гэмшэнгеэр зүб... гыт гэжэ ... ндэ өөртэнь ... шээ hаамнай ямар эшхэбтэр, яаhан муу муухай байха гээшэб... «Табан хабтагай холбохо нэгэшье дарханай бурят зон соо үгы юумэ hаань —самбар бэлдэжэ тэдэндэ эльгээгты» гэжэ Ленин хэлэхэл hэн бэзэ...—гэжэ ехэл гомдоhон, голхорhон янзаар тэрэ Доржи дуугарба.

— Намдал үзэг ном хэрэггүй. Үзэг номдо шухатарhан тэдэ хүнүүд, нэгэн гээ hаа, өөhэдөө дархална аабза. Үгышье hаа, хэжэ шадаха хүндэ мүнгэеэ суглуулаад хүлhэлнэ бэзэ... Би сүлөөгүйб,—гэжэ Норбо эрид арсаба.

— Далай хорёо соо самбар боло-

бусад хүдэлмэришэд болон мэргэжэлтэдэй ярилдааhаа тобшолходо, кружогой ээлжээтэ хэшээлэй болохоhоо хэдэн хоног урид тэрээндээ бэлдэхэ тухай hанаата болодог, газетэ, журналнуудhаа хэрэглэмээр материалнуудые бэдэрдэг янзатай. Апрелиин 11-нэй хэшээлын «Дайн ба эб найрамдал тухай асуудал—мүнөө сагай гол асуудал» гэhэн темээр болохо байба.

Ном, саарhа бариhан, hугабшалhан хүнүүд үдэшын боро хараанаар отделениин конторо тээшэ субаба. Ерэгшэдые дансада тэмдэглэжэ hууhан нүхэр 20 час болохоhоо урдахануур:

—Хоёр хүдэлмэришэднай Кабанск ошонхой, управляющи баhал ерээгүй. Хэшээлээ эхилхэдэмнай болохо,—гээд элидхэбэ.

Таhалга соо шэбэнэлдээшье hаа дуулдахаар... Кружогойхид барандаа пропагандист тээшээ хандан, хэлэhэн үгэ бүхэниинь хадуужа абахаар зэhэшэhэн хэбэртэй hуунад.

Нүхэр Горин энэ хэшээл дээрэ үзэхэ темынгээ гол удхые тобшохоноор дабтан hануулаад, Советскэ Союзай эб найрамдалта гадаадын политика тухай, дэлхэй дээрэхи хүсэнэй хубааралгын эрид хубилhан, дайн байлдаа зайсуулха бодото арга боломжын бии болоhон тухай, США удамаршатай империалис гүрэнүүдэй дай жүрөөдэлэг дээрэhээнь хододоо hэрэмжэтэй байха, оронойнгоо хүсые бүхы талаарнь хүгжөөн бэхижүүлхэ тухай хөөрэлдэхэ болонобди. Хэн хэлэхэб? гэбэ.

Иван Прокопьевич Астраханцев (бухгалтер) темэдэ хамаатай олон ном дэбтэр уншаhан байгаал ха. Теэд тэрэнэй хамаг асуудалнуудаар дан олон юумэ хэлэхээр забдахадань пропагандист халта ажаглалта хэжэ, гол асуудалаар хэлүүлбэ.

Удаалуулан Петр Гордеевич Поплевин (фермые даагша) Совет гүрэнэй анхан тогтоhонhоо хойшо эб найрамдалта политика сэхэ шууд баримталан бэелүүлжэ байдаг тухай тобшохон аад, тодоор хөөрэбэ. Тэрэшэлэн К. И. Попов (малшан), И. Я. Суворов (барилгашан), Е. Н. Коршунов, Е. Л. Суворова (гахайшад) болон бусад үгэ абаад, эб найрамдал хүсэгшэдэй улам олон, бүри хүсэтэй боложо байhан тухай, тиигэбэшье шатаhан зартагайн унтарха дээрээ дүрд гээд hүнэдэгтэл империалис хархисуудай хоро шараа бусалан аашалжа байhан тухай ... аюул hүйдхэл ушаруулжа болохо тухай хэлэхэдэнь, тэндэ hуугшадай шэг шарай ууртай шэрүүн болоод, үшөө hайнаар ажаллажа, гүрэнэйнгөө баялигые арьбадхаха, хүсэ шадалыень бүри шангадхалсаха гэhэн шэн зориг шэнэ охитойгоор бадарна. Энэншье ойлгосотой. Совет хүн бүхэн ингэжэл бододог, нимээр лэ хандадаг ха юм!

Алексей Анфиногеновичын онол аргын онсо талануудай нэгэн юуб гэхэдэ: өөрөө ута удаан лекци уншадаггүй, харин урид дурдагдаhан асуудалнуудаар hурагшадтаа өөhэдтэнь бэлдүүлхэ, өөhэдтэнь хэлүүлхэ гэжэ оролдодог. Тэдэнь эртээнhээ бэлдэжэ ерээд, ойлгоhон мэдэhэнээ хэлэдэг гуримтай. Тиигэhэнэй ашаар hурагшад хөөрэлдөөндэ бултадаа, эдэбхитэйгээр хабаададаг, хэшээлынь hонирхолтойгоор үнгэрдэг, үрэ ехэтэй байдаг. Хэн нэгэнэй буруугаар гү, али дутуу хэлээ hаань,

Отделениин ветеринар **В. М. Лапин.**

хамтын хүсөөр заhадаг, хэшээлэй түгэсхэлдэ тодо hонорхон тобшолол хээд дүүргэдэг байна.

Энэ кружогто hурадаг түрүү гахайшан, коммунистка Екатерина Леонтьевна Суворова ингэжэ хөөрэнэ:

— Би олон кружогто ябаад үзөө хүм. Теэд сэхынь хэлэхэдэ, энэнэй урда тээ хэдэхэн темэ дээрэ ухарилдаhаар сагаа барагша hэмди. Алексей Анфиногенович энэ жэлдэ кружогыемнай ондоохоноор лэ хүтэлөө гээшэ. Хэлэхыень шагнахада урматай агша, толгой соош ябталаад үгэжэ байhандал, эли тодоор ойлгогдодог. Болото ажабайдалтай холбожо байгаад хөөрэхэдэнь, бүриньe hонин болодог. Би эрдэмтэй хүн бэшэб. Тиигэбэшье кружогто hураhанайхяа олон юумэ ойлгооб.

Бурядай гидрометбюрогой мэдээсэhэнэй ёhоор мүнөөдэр республика доторнай сэлмэжэ, заримдаа бүрхэжэ байха, хура бороон орохогүй. Баруун тээhээн hулаханаар hалхилха. Улан-Үдэдэ үглөөгүүр 0—2, үдэрынь 20—22 градус хүрэтэр дулаарха.

Майн 17—18-да республикада заримдаа үүлэтэйшэг байха, бороо орохогүй. Баруун тээhээ hалхилха. Хойто аймагуудаар hүниндөө 1—6 градус хүйтэн, үдэрынь 8—11 градус дулаан, урда аймагуудаар hүниндөө 0— 5градус, үдэрынь 11—16 градус дулаан байха.

* * *

... жэлэйнгээ ...

Орон нютагайнгаа булангуудые
Ото hэтэ хэмжэжэ,
Ураг тарагынь амталжа,
Улаалзай сэсэгынь түүжэ,
Залуу нүхэдөөр золгожо,
Залита зангынь танижа,
Дулаахан дурыень дуудажа,
Дорюухан ажалыень хуурдажа,
Дүрбэн имэ бүлэгүүдээр
Дүн гаргаха түсэбтэйб:
Нютагай hайхануд, нугаршагүй
дуранууд,
Зохёолой утаhанууд, залуугай
hудаhанууд,
Шог шүлэгүүд, шоо үзэлгэнүүд,
Дутуу эрэмдэгүүд, дунда харша
зүйлнүүд.

Улам саашаа удхалжа,
Улаан-Үдэдээ буусалжа,
Утаhа сэмбэлэгшэдтэй уулзажа,
Улаан пулаадуудынь шэнжэлжэ,
Уяхан энеэдэн тухайдань,
Удхата ажал тухайдань,
Урихан хабар тухайдань,
Уярган нюлмас тухайдань
Уран шүлэгэйнгөө ээрсэгтэ
Ээрсэглэжэ абаха хүсэлтэйб.
Баhа тиигээд багашуудтай
Баахан очерк, рассказуудаар,
Баяр мэндээр золгожо,
Бадма сэсэгэй үнэртэй,
Балшар наhанай тамиртай.
Баглаа бариха hанаатайб.

ФУТБОЛ

Шүүхэ шадалтай байгаад...

Үнгэрэгшэ амаралтын үдэр городоймнай ажалшад Россин Федерациин «Б» классай футболистнуудай ээлжээтэ уулзалга харахаар ехэ стадиондо олоороо сугларaa. Энэ үдэр Новокузнецк городой «Металлург», Улан-Удын «Байкал» командануд наадаhан байна. Үдэшын эгсэ 5 часта наадан эхилжэ, алишье командын футболистнууд шангаар тулалдажа эхилнэ. Манай футболистнууд абаhaар хэдэн удаа урагшаа добтолжо, айлшадайнгаа хамгаалагшадые тугшаруулжа мэдэнэ. Тиигэжэ наадaнай эхилhээр 13-аад минутын үнгэрөөд байхада добтолгоёо, hайнаар эмхидхэhэн улан-удынхид дахинаа урагшаа дабшажа, түрүүшын бүмбэгэ айлшадтаа бэлэглэнэ. Энэ бүмбэгые «Байкал» командын гол добтологшо Кадочников сохиhон байна. Амжалтаяа арьбадхахаар хүсэ шадалаа элсүүлhэншье haa, манай команда наадaнай түрүүшын хахадта тоогоо нэмээжэ шадангүй амаралтада гарана.

...Наадaнай хоёрдохи хахад. Баhал шанга тулалдаан үргэлжэлжэ, алишье командынхид урагшаа дабшахые эрмэлзэнэ. Айлшадай хамгаалагшад coohoo Юн илангаяа шадамар бэрхээр наадажа, харагшадай hайшаалда хүртэнэ. Теэд манай командын гол хамгаалагша Гаврилов, вратарь Кучерук гэгшэд «иигээд лэ дүүрээ» гэhэн буруу hаналда абтажа, өөhэдынгөө воротагай дэргэдэ бүмбэгэеэ бэе бэедээ хаялсажа, сагаа барахые оролдоно. Тиихэдэ айлшадай футболистнар тоо нэмэхые оролдон хамаг хүсэеэ гаргана. Наадaнай эхилhээр 40-өөд минута боложо ябахада айлшадай добтологшод урагшаа харайлдажа. манай вратарь бүмбэгын урдаhaa гүйжэ гарана. Энээниень hамбаашалhан айлшадай добтологшо Грибов эзэгүй ворота руу бүмбэгэеэ ябуулжархёо. Наадaнай тоо 1:1 болобо. Улан-Удын футболистнар дахинаа тоо нэмэхээр оролдоошье hаа, бираагүй. Тиигэжэ энэ ээлжээтэ уулзалгамнай тэнсэлгээр дүүрэз.

Тээсгэн—майн 9-нэй үдэр эдэ хоёр командамнай СССР-эй кубок абахын түлөө хоорондоо мүрысэжэ, «Байкал» команда айлшадаа 3:1 тоотойгоор шүүhэн байгаа. Үнгэргэгдэhэн энэ хоёр уулзалгын дүн харахада, «Байкал» команда календарна уулзалгаяа бирагүйгөөр үнгэргөө гэжэ тэмдэглэлтэй. СССР-эй кубок абахын түлөө мүрысөөн Эрхүү городто үнгэргэгдэхэнь. Тус городой «Ангара» команда манай командатай майн 16-да наадaха юм. hүүлээрнь «Байкал» команда аяншалгаяа үргэлжэлүүлжэ, майн 20-до Омскын, майн 27-до Барнаулай, июниин 2-то Новосибирскын футболистнуудтай ээлжээтэ уулзалгаяа үнгэргэхэ түсэбтэй. Июниин 8-да өөрынгөө талмай дээрэ Красноярскын «Локомотив» командатай наадаха болонхой.

Т. БАДМАИН.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: **наадaнай үедэ.** Л. ХАЙДУРОВАЙ фото.

Хилын саанаhаа

Болгариин шэнэ табан жэл

СОФИ, (ТАСС). Болгариин Арадай Республикые хүгжөөхэ дүрбэдэхи табанжэлэй түсэб тушаа БКП-гэй ЦК-гэй Директивэнүүдые Болгариин Коммунистическа партиин ЦК-гэй пленум hаяхан ...алаа.

Болгарида hаяшагаар коммунизм байгуулгада дамжан орохо шухала нүхэсэл байгуулха зорилгоор социализмын материально-техническэ үндэhэ hуурииe саашадань хүгжөөхэ, үйлэдбэриин социалис харилсаануудые бэхижүүлхэ гээшэ дүрбэдэхи табан жэлэй (1961—1965 онууд) үедэ бэелүүлэгдэхэ гол экономическа зорилго гэжэ БКП-гэй ЦК тоолоно гээд Директивэнүүд соо хэлэгдэнэ.

Гурбадахи табан жэл (1958—1962 онууд) тушаа Директивэнүүд соо БКП-гэй VII съездын (1958 он) табиhан зорилгонууд табан жэлэй бэшэ, харин гурбан жэлэй турша соо гол түлэб дүүргэгдээ гэжэ БКП-гэй Центральна Комитет hаналаа хангангяар тэмдэглэнэ. Энэ хадаа оронойнгоо экономическа хүгжэлтые түргэдхэхэ зорилгоор партиин зүб политика бэелүүлhэнэй ашаар туйлагдаа.

Бусад социалис оронуудтай Болгариин экономическа холбоо барисаагаа саашадань гүнзэгырүүлhэнэй ашаар, хамагай түрүүндэ Советскэ Союзай туhаламжын ашаар гурбадахи табан жэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэлгэдэ БКП-гэй хүтэлбэреэр болгар арад амжалтануудые туйлаа гэжэ Директивэнүүд соо хэлэгдэнэ.

Хүндэ промышленностиие түрүүшын ээлжээндэ хүгжөөхэтэй хамта, хүдөө ажахые, илангаяа мал ажалые саашадань дэбжээхэ, уласхоорондын оршондо Болгариин тусхай мэргэжэлтэй болоhон үйлэдбэриин тиимэ hалбаринуудые хүгжөөхэ, тиигэжэ ороноо саашадань индустриализацилха хэрэгтэ гол анхарал хандуулагдаха ёhотой гэжэ Директивэнүүд соо хараалагданхай.

Дүрбэдэхи табан жэл хадаа Болгарида социализмын материально-техническэ үндэhэ hуури байгуулха шэнэ шухала шата болоно гэжэ БКП-гэй ЦК онсолон тэмдэглэнэ. Энээниие бэелүүлээд байхада, болгар арадай байдалые саашадань hайжаруулха, соёл болбосоролыень дээшэлүүлхэ эрхэ нүхэсэл бии болохо байна.

Куба социализм байгуулна

ГАВАНА, майн 13. (ТАСС). Социализм байгуулжа байhан Кубын промышленностьда техническэ кадрнуудые бэлэдхэхэ тухай Кубын Промышленностиин министр Эрнесто Гевара Гаванай университедэй технологическа факультедэй студентнүүдэй үмэнэ үгэ хэлэхэдээ тогтоhон байна.

Манай түбидэ түүхэтэ удхашанартай үе сагта ажаhууха, манай түби дээрэ дэлгэржэ байhан шэнэ үзэл сурталай түрүү зэргэдэ ябаха, түшэг тулгууриинь болохо ехэ зол хуби бидэндэ тудаа. Энэ үзэл суртал тус райондо дэлгэрээд байхадаа, хүсэтэ дайсанайнгаа добтолгые сухарюулан сохихо яhала ехэ хүсэ арадта олгоно гээд Гевара хэлээ. Маанадые коммунизм тээшэ дабшуулха замые бидэнэр шэлэн абаабди гээд Гевара мэдүүлээ. Зүгөөр коммунизмда дамжан орохын тулада хамагай түрүүндэ социализм байгуулха хэрэгтэй. Бидэнэр социалистическэ общество байгуулжа байнабди. Зүгөөр социализм байгуулаабди гэжэ бидэнэй хэлэхэ саг үшөөл үдыхэн байhаниинь элитэ. Социализмда оролгые түргэдхэхэ гү, али удаарууха тухай асуудал бидэнэрhээ өөhэдhөөмнай дулдыдаха байна. Социалистическэ общество байгуулха үедэ революцида харша, Хархис этэгээдүүд hуларна гээд Гевара саашань хэлээ. Энэ хадаа ангиин тэмсэлэй хурсадалгые hуларуулжа, бүхы ажалай хүн зоной социализмда дамжан оролгые хүнгэдхэхэ арга олгоно. hураха, социализм байгуулгада өөhэдыгөө бэлэдхэхэ гээшэ студентнүүдэй зорилго болоно. Социализм байгуулгын гол ... жэ шанарынь гэхэдэ социа... ёhoop ушар мэдэлгые ... лүүлхэ, үйлэдбэрииe үргэ... хэ, ажалай бүтээсые ... лүүлхэ ябадал болоно. hу... жа байхадаа теориие бо... ажалтай нягтаар холбохо ... хала байна. Юуб гэхэдэ, ... ралсал, бар хүсэнэй ажа... волюционно ёhoop хүмүүж... хэ ябадалай хубинуудынь ... лоно.

Түсэблэлгын асуудалда Г... вара ехэ анхарал хандуул... Түсэбгүйгөөр ороноо са... дань хүгжөөхэ аргагүй ... тэрэ хэлээ. Социалис орону... hаа урьhаламжа абажа, хэ... промышленна предприяти... дые бариха болоод байнаб... Эдэ предприятинууд имаг... түсэбэй ёhoop баригдаха ... той. Металлургическа ... мышленностиие, илангаяа ... хай булад үйлэдбэрилгые ... жөөхэ ехэ арга боломжо ... доторнай бии. Энээнэй тул... шухала болохо никель, ... бальт, марганец, хром, во... фрам, бусад ашагта ма... малнууд бии. Тэрэшэлэн ... мическэ, машина бүтээл... ашагта малтамалнуудай ... мышленностиие, транспор... лон судна бүтээлгые бид... түсэбэй ёhoop хүгжөөх... тойбди.

Эдэ бүхы зорилгону... дүүргэлгэ университедэй ... нологическа факультедтэ ... ническэ кадрнуудые бэлэ... гэтэй сэхэ холбоотой. Ти... hээ министерствын болон ... верситедэй түсэбүүдые зү... табиха шухала байна. Би... дэ мэргэжэл ехэтэй инже... техникүүд хэрэгтэй гэжэ Г... ра мэдүүлээ.

Буу зэбсэг бүгэдэниитээрээ хуряахы... эб найрамдалай түлөө

БЕРЛИН, майн 13. (ТАСС). Буу зэбсэг бүгэдэниитээрээ хуряахын, эб найрамдалай түлөө бүхэдэлхэйн конгрессэй Москвада болохоёо байhантай дашарамдуулан, Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын демократическа федерациин түрүүлэгшэ Эжени Коттон бүхы дэлхэйн эхэнэрнүүдтэ уряа бэшэгээр хандаа.

Уряа соонь иигэжэ тэмдэглэгдэнэ. Дайн байлдаа зайсуулхын түлөө тэмсэдэг эб найрамдалда дуратай бүхы хүсэнүүдэй, бүхы организацинууд болон ажал...

ЭЖЕНИ КОТТОНОЙ УРЯА

...ябуулагшадай ёhотойл ехэ суглаан болгон конгрессые үнгэргэхын тулада бүхы түбинүүдтэ ехэ оролдолго гаргагдана.

Эб найрамдалые гү, али усадхалгые хүн түрэлтэнэй шэлэхэ ёhотой болоод байhан түүхэдэхи энэ шиидхэхы үедэ тус суглаан болохоёо байна. Энэ суглаанда эхэнэрнүүд эдэбхитэйгээр хабаадалсаха, өөhэдынгөө hанамжануудые хэлэхэ ёhотой. Юуб гэхэдэ, тэдэнэр эб найрамдалые хамгаалх... лөө абьяастайгаа... сэхээр тэмсэгшэ... но гээд Эжени К... мэдүүлнэ.

МДФЖ-гэй тү... шэ байhан тулада... онсо шухала, ехэ... грессэй амжалта... үнгэргэлгэдэ бүх... сөөрөө туhалхые... лан, эхэнэрнүүд... хоорондын демо... ска федерацида ... бүхы организаци... тэрэшэлэн хүн тү... нэй ами наhа ар... үнэн зүрхэнhөө ... бүхы эхэнэрнүүд... данаб гээд Э. Котто... шэнэ.

Президент Сукарные хорлохо hэдэлгэ

ДЖАКАРТА. майн 14. (ТАСС). Президент Сукарные алаха hэдэлгэ энэ үглөөгүүр хэгдээ.

Президентын туhалагша подполковник Сабут тусхай мэдүүлгэ хэхэдээ иигэжэ мэдээсээ. Мусульмануудай hайндэртэ зорюулагдаhан ёhололой үедэ үймөөшэ зэбсэгтэ бандын гэшүүдэй нэгэн Сукарно руу хэдэн дахин буудаа.

Президент Сукарно бүрин бүтэн үлөө, буудагша арестовалагдаа. Президенттэй зэргэлжэ байhан табан хүн шархатаhан байна гээд подполковник Сабут мэдүүлээ.

Тэмсэл замханагүй

ПАРИЖ, майн 14. (ТАСС). Экономическа эрилтэнүүдээ хангуулхын түлөө олон түмэн ажалшадай шанга тэмсэл орон дотор hуларнагүй гэжэ Испаниhаа абтаhан мэдээсэлнүүд гэршэлжэ үгэнэ.

Барселондо забастовко хэжэ байhан бүд нэхэгшэдтэй хамта металлургическа предприятинуудай, нүүрhэнэй шахтануудай хүдэлмэришэд мүн лэ забастовко хэжэ эхилээ. Городто, мүн бүхы провинцидэ полициин болон жандармериин отрядууд олоор ерэнхэй.

Газетэнүүдэй мэдээсэhэнэй ёhoop, франкистска засаг түрэдэ эсэргүү хүдэлөөнэй ороной промышленна томо центрнүүдтэ эхилhэнэй hүүлээр, энэ хүдэлөөн Испаниин хүдөө ... хын районуудта дэлгэрээ.

Бильбао райондо 50.000 ... дэлмэришэн забастовко ... Тэрэшэлэн Каталонидо м... забастовко болоно.

Испаниин хүдэлмэри... ангиин баатарлиг тэм... ехээр талархажа байh... Франциин ажалшад элир... лэн мэдүүлнэ. Испанид... бастовко хэгшэдэй бүл... туhаламжа үзүүлхын т... мүнгэ зөөри суглуулга ... предприятинуудта ур... лүүлэгдэhээр, Испа... ажалшадые хашажа хэ... байhые буруушааhан ... зуун бэшэгүүд болон ре... цинууд Испаниhаа Пар... байдаг посольстводо ор... байhаар.

Америкын хамааралсалгые гэршэлжэ үгэhэн баримта

ХАНОЙ, майн 14. (ТАСС). Эндэ абтаhан мэдээнэй ёhoop, Америкын армиин «Н—21» маркын хоёр вертолёдые Урда Вьетнамай партизанууд майн 12-то буудажа унагаагаа. Эдэ вертолёдууд Тростнигуудай нугадахи партизануудай базада нгодиньдьемовскэ сэрэгүүдэй хэhэн добтолгодо хабаадалсаhан байгаа. Центрально-Урда Вьетнамай хадануудта нгодиньдьемовскэ солдадуудые hуулгажа ябаhан Америкын баhа нэгэ вертолёт хэдэн үдэрэй урда тээ буудуулан унаhан байгаа гээд ВИА агентство мэдээсэнэ.

Эдэ баримтануудые батадхаhан Америкын ЮПИ агентствын мэдээсэлнүүдые ВИА агентство дурдаhан байна.

Лаосой хилэ дээрэ Америкын сэрэгүүд эльгээгдэхэнь

НЬЮ-ЙОРК, майн 14. (ТАСС). Юнайтед Пресс Интернейшнл агентство иигэжэ дамжуулна:

Америкын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй мянган хүнhөө бүридэhэн дайшалхы бүлэг Лаосой хилэ шадар байдаг Таиландын Удон город эльгээгдэхэнь гэжэ Вашингтоной энэ талаар юумэ hайн мэдэхэ хүнүүд мэдээсээ.

Эдэ хүнүүдэй мэдээсэhэнэй ёhoop США-гэй обороны министр Роберт Макнамара hаяхан Таиландда ер... Таиландын правительс... иигэжэ мэдүүлhэн байга... дайшалхы бүлэг Таила... правительствын хүсэлээ... дээ хэдышье саг соо б... шадаха.

Эдэ хүсэнүүд «бол... саг соо» тэндээ үлэхэ юм... Бангкокто Таиландын ... командовани мэдүүлhэн ... на.

США агаарта 11-дэхи ядерна тэhэлэлгэ хэбэ

НЬЮ-ЙОРК, апрелиин 14. (ТАСС). Холбоото Штадууд мүнөөдэр агаарта 11-дэхи ядерна тэhэлэлгэеэ хэбэ. США-гэй атомай хүсэнүүдэй талаар комиссиин соносхоhоной ёhoop ядерна түхеэрэлгэ Рождествогой арал шадар самолёдhоо хаягдаhан байгаа гээд Юнайтед Пресс Интернейшнл агентство мэдээсэнэ.

Редакторай ор...
М. Н. НИМА...

Манай адрес, телефону...

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. ТЕЛЕФОНЫ РЕДАКЦИИ: редактора — 46-32, зам. редактора — 32-74, ответ. секретаря—27-37, отделов партийной жизни ... пропаганды—24-74, сельского хозяйства и советского строительства—47-59, промышленности и транспорта, информации — 35-14, культуры—34-05, писем и рабселькоров — 40-... отдел переводов и корректорская—35-95, бухгалтерия—37-... Для междугородных переговоров—16.

Гор. Улан-Удэ, типография Министерства культуры Бурятской АССР.

Н00873. Зак. № 757.